II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/884 НА КОМИСИЯТА

от 16 октомври 2017 година

относно мярката за помощ № SA.32874 (2012/C) [ex SA.32874 (2011/NN)], приведена в действие от Дания

(нотифицирано под номер C(2017) 4461)

(само текстът на датски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него ([1]),

след като прикани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочения член и като взе предвид тези мнения,

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо по електронна поща от 17 март 2011 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз уведоми предварително Комисията за разглежданата мярка (намаляване на таксата, въведена с цел опазването на питейната вода, и освобождаване от тази такса).

(2) В рамките на разглеждането на това предварително уведомление службите на Комисията поискаха на 27 април 2011 г. от датските органи допълнителни сведения.

(3) С писмо по електронна поща от 16 септември 2011 г. датските органи изпратиха допълнителната информация, поискана на 27 април 2011 г. от службите на Комисията.

(4) След получаване на горепосочената информация бяха проведени две технически срещи между датските органи и службите на Комисията — на 3 октомври и на 10 ноември 2011 г. След срещата от 10 ноември 2011 г. датските органи предоставиха на Комисията нова допълнителна информация.

(5) Като последващо действие от срещата от 10 ноември 2011 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз съобщи също така с писмо по електронна поща от 17 ноември 2011 г. за оттеглянето на предварителното уведомление за разглежданата мярка.

([1]) Считано от 1 декември 2009 г., членове 87 и 88 от Договора за ЕО станаха съответно членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Двете групи от разпоредби са по същество идентични. За целите на настоящото решение позоваванията на членове 107 и 108 от ДФЕС следва да се разбират като позовавания съответно на членове 87 и 88 от Договора за ЕО, когато е уместно. С ДФЕС се въвеждат също някои промени в терминологията, като „Общност“ се заменя със „Съюз“, „общ пазар“ с „вътрешен пазар“ и „Първоинстанционен съд“ със „Съд“. В настоящото решение се използва терминологията от ДФЕС.

(6) С факс от 14 декември 2011 г. службите на Комисията известиха органите на Дания за образуване под номер SA.32874 (2011/NN) на преписка за помощ, за която не е отправено уведомление, тъй като таксата е била въведена още преди предварителното уведомяване на Комисията и без нейното одобрение.

(7) С писмо по електронна поща от 27 декември 2011 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз изпрати на Комисията писмо от датските органи, в което те съобщават за прекратяването на режима за облагане с такса, считано от 31 декември 2011 г., и замяната му с общо увеличаване на таксата за вода, чийто механизъм вече е бил разгледан от Комисията в рамките на преписката за помощ с № NN 1/2005 ([2]).

(8) С писмо от 22 март 2012 г. ([3]) Комисията информира Дания за решението си от 21 март 2012 г. да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от ДФЕС (наричана по-нататък „официалната процедура по разследване“), по отношение на разглежданата мярка. Комисията прикани датските органи да представят мнението си в срок от един месец.

(9) Решението на Комисията да открие процедурата (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([4]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си по отношение на разглежданата мярка.

(10) Комисията получи мнението на една заинтересована страна („Landbrug & Fødevarer“ — наричан по-нататък „заинтересованата страна“). Тя го предаде на Дания, като ѝ даде възможност да направи коментар по него.

(11) С писмо по електронна поща от 16 май 2012 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз изпрати на Комисията писмо от датските органи, с което се иска допълнителен срок до 11 юни 2012 г., в който те да представят становището си. Това удължаване на срока бе разрешено с факс от 24 май 2012 г.

(12) С писмо по електронна поща от 12 юни 2012 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз изпрати на Комисията становището на датските органи относно откриването на официалната процедура по разследване.

(13) С писмо по електронна поща от 2 юли 2012 г. Постоянното представителство на Дания в Европейския съюз изпрати отговора на датските органи на представеното от заинтересованата страна мнение.

(14) С писмо от 10 септември 2013 г. службите на Комисията поискаха от датските органи уточнения относно становището им във връзка с откриването на официалната процедура по разследване.

(15) С писмо по електронна поща от 7 ноември 2013 г. датските органи изпратиха поисканите уточнения. Те предоставиха нова допълнителна информация с писмо по електронна поща от 19 април 2016 г. в отговор на писмо от Комисията от 10 ноември 2015 г.

II. **ОПИСАНИЕ**

(16) На 27 декември 2008 г. парламентът на Дания е приел разпоредба, с която се въвежда такса върху разрешителните за водовземане от подземни води, която се събира за финансиране на идентифицирането и планирането на управлението на зоните, които са от особено голямо значение за снабдяването с питейна вода. Тази разпоредба е транспонирана в глава IVa (член 24) от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г.

(17) Таксата, изчислена въз основа на обема на водата, която може да бъде добивана годишно по силата на издаденото разрешително, е 0,305 DKK (около 0,04 EUR) на m^3 за 2009 г., 0,315 DKK за 2010 г. и 0,310 DKK за 2011 г.

([2]) В рамките на тази преписка Комисията достигна до заключението, че в механизма за облагане с такса не се съдържа елемент на държавна помощ.
([3]) Писмо SG-Greffe (2012 г.) D/5011.
([4]) ОВ C 114, 19.4.2012 г., стр. 4.

(18) Таксата, чието събиране първоначално е било предвидено до края на 2017 г., трябва да се плаща изцяло от собствениците на общи водоснабдителни системи ([5]) (член 24а от кодифицирания закон). Ползвателите, които притежават разрешително за водовземане от собствените си кладенци, плащат само ⅓ от таксата, изчислена върху обема, който може да се добива годишно. Когато разрешителното се отнася за количество над 25 000 m³, притежателят му плаща ⅓ от таксата за количество от 25 000 m³ (член 24б от кодифицирания закон). Пълно освобождаване се предоставя на притежателите на разрешително за водовземане до 6 000 m³ годишно (член 24в от кодифицирания закон).

(19) Според наличната информация в Дания са били издадени 85 000 частни разрешителни за водовземане. Поголямата част от тях са свързани със сектора на селското стопанство. Счита се, че броят на разрешителните за обем, който не превишава 6 000 m³, е 75 000. Датските органи не могат да гарантират, че всички датски предприятия от сектора на селското стопанство притежават собствено разрешително за водовземане и следователно не зависят от публичното водоснабдяване, но според тях стопанствата, които биха могли да се свържат с публична водоснабдителна система, обикновено притежават разрешително за водовземане и използват публичната система само за битови нужди.

(20) От предоставените от датските органи данни за 2009 г. става ясно, че 12 275 притежатели на разрешителни са се ползвали от намаление на таксата в годишен размер от средно 1 080 EUR, като разрешителните се отнасят средно за количество вода от 35 500 m³. Данните за периода 2009—2011 г. показват, че в сектора на селското стопанство 1 091 предприятия са се ползвали от намаления на таксата, превишаващи тавана за помощ *de minimis*. Датските органи уточняват, че 106 притежатели на разрешителни са регистрирани като предприятия за преработка на храни.

III. **ПРИЧИНИ, ДОВЕЛИ ДО ОТКРИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ**

(21) Комисията откри официалната процедура по разследване на следните основания:

— при разглеждането на преписката Комисията беше установила, че въпросната мярка съответства *prima facie* на определението за държавна помощ, тъй като е била предоставена от държавата (която се лишава от средства, предоставяйки намаление на таксата или освобождаване от нея), поставяла е в по-благоприятно положение определени предприятия (в рамките на преписката — предприятия, по-голямата част от които са предприемачи от сектора на селското стопанство, които притежават частни разрешителни за водовземане, и по-скоро онези от тях, които се ползват от освобождаване, а не само от намаление, като всички те се ползват от облекчаване на финансовата тежест, която би трябвало да понесат), можела е да засегне търговията, както и да наруши конкуренцията;

— предоставените от датските органи обяснения не даваха възможност нито да се направи заключение по отношение на приложимостта на регламентите за помощ *de minimis*, които обхващат съответно дейностите за първично производство (Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията ([6])) и преработката/търговията със селскостопански продукти (Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията ([7])), нито да се обоснове прилагането на различни нива на таксата с логиката на данъчната система;

— елементът на помощ не изглеждаше съобразен със съответните разпоредби на Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (наричани по-нататък „Насоките за околната среда“) ([8]), към които препращат Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г. ([9]), както и с разпоредбите на Временната общностна рамка за мерките за държавна помощ за подпомагане на достъпа до финансиране при настоящата финансова и икономическа криза (наричана по-нататък „Временната рамка за помощта при криза“) ([10]), на които се позовават датските органи.

IV. **СТАНОВИЩЕ НА ДАТСКИТЕ ОРГАНИ**

(22) В писмото си, изпратено по електронна поща на 12 юни 2012 г., датските органи предоставиха ново подробно описание на разглежданата мярка и на контекста, в който тя се вписва, след което представиха собствения си анализ на мярката. Този анализ, който по-нататък е представен подробно, изхожда от твърдението, че мярката не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС не само защото не е била избирателна, но и защото е обоснована от естеството на датската данъчна система. Следва друго твърдение, според което дори да трябва да се счита, че мярката включва елемент на държавна помощ, то тази помощ би била съвместима с вътрешния пазар. И накрая анализът завършва с довод, според който дори ако Комисията трябва да счете, че разглежданата мярка включва държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар, има различни фактори в подкрепа на това тя да не се възстановява.

([5]) Изразът „обща водоснабдителна система“ означава публични или частни инсталации, с които се доставя питейна вода на поне 10 домакинства.

([6]) Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията от 20 декември 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощите *de minimis* в сектора на производството на селскостопански продукти (ОВ L 337, 21.12.2007 г., стр. 35).

([7]) Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (ОВ L 379, 28.12.2006 г., стр. 5).

([8]) ОВ C 82, 1.4.2008 г., стр. 1.

([9]) ОВ C 319, 27.12.2006 г., стр. 1.

([10]) ОВ C 16, 22.1.2009 г., стр. 1. Тази рамка бе разширена по обхват през 2009 г., така че да включва и първичното производство на селскостопански продукти (ОВ C 261, 31.10.2009 г., стр. 2), а след това срокът ѝ на действие бе продължен до края на 2011 г. за всички сектори, в които е приложима (ОВ C 6, 11.1.2011 г., стр. 5).

Липса на държавна помощ

(23) Датските органи не споделят гледната точка на Комисията, според която разглежданата мярка съдържа елемент на помощ, която отговаря на всички критерии съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС. Те по-специално считат, че събираната въз основа на член 24б от кодифицирания закон такса (вж. съображение 18) не поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки. Що се отнася до освобождаването, предвидено в член 24в от кодифицирания закон, датските органи посочват, че дори ако то предоставя избирателно предимство, това предимство е толкова ограничено, че не може да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки.

(24) В подкрепа на първото си твърдение, а именно, че таксата не поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои продукти, датските органи се позовават на съдебната практика на Съда на Европейския съюз, който най-напред уточнява, че следва да се разгледа дали една държавна мярка, предприета *„в рамките на даден правен режим […] представлява предимство за някои предприятия в сравнение с други, които се намират в сходно фактическо и правно положение“* ([11]), но също и че данъците и таксите, с които се въвежда разграничение между предприятията и които следователно са *prima facie* избирателни, не попадат в определението за държавна помощ, когато това разграничение е резултат от естеството и структурата на разглежданата данъчна система ([12]). Според тях, отново въз основа на съдебната практика на Съда, преди всичко следва да се определи коя трябва да бъде обичайната или референтната система, която да се използва за проучване на избирателността на дадена мярка, а след това да се провери дали определени предприятия, обхванати от тази референтна система, получават предимство спрямо други, които участват в същата система.

(25) Като се основават на тези позовавания на съдебната практика, датските органи посочват, че в съображение 15 от решението за откриване на процедурата Комисията се е задоволила да заяви, че разглежданата мярка поставя в по-благоприятно положение определени предприятия (земеделските предприемачи, притежатели на частни разрешителни за водовземане, и по-скоро онези от тях, които се ползват от освобождаване, а не само от намаление, като всички те се ползват от облекчаване на финансовата тежест, която би трябвало да понесат), без да предостави по-подробна обосновка, и че следователно тя счита, че въведената с член 24а от кодифицирания закон такса, т.е. таксата, която трябва да плащат собствениците на общи водоснабдителни системи, трябва да служи като референтна рамка за всички останали собственици на инсталации за водовземане и че последните се намират в сходно фактическо и правно положение с първите и с предприятията, които получават вода от обща водоснабдителна система, което придава на предвидените в членове 24б и 24в намаления и освобождавания естество на такива, които предоставят избирателно предимство.

(26) Датските органи не споделят гледната точка на Комисията. Според тях предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса не може да се разглежда като референтната рамка, която да се използва, поради самия факт, че тя е по-висока от предвидените такси в членове 24б и 24в. Освен това броят на собствениците на общи инсталации, които трябва да плащат предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса, е значително по-малък от този на собствениците на инсталации, които трябва да плащат таксата, предвидена в член 24б. Според датските органи въвеждането през 2009 г. на режима за облагане с таксата е довело до появата на две референтни системи: едната *sui generis* за собствениците на общи водоснабдителни инсталации (и непряко — за предприятията, които имат право да използват доставяната от тях вода) и другата за всички останали собственици на инсталации за водовземане от подземни води.

(27) За датските органи съществуването едновременно на две референтни системи води до това, че тези, които плащат предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса, не се намират в сходно фактическо и правно положение с предприятията, които плащат предвидената в член 24б такса или които се ползват от освобождаване съгласно член 24в от същия закон, и това е така поради следните причини:

— за разлика от другите, собствениците на общи водоснабдителни инсталации са длъжни да осигуряват снабдяване с питейна вода и могат да включват размера на таксата в цената, която фактурират на потребителите;

— потребителите и предприятията, които се намират в зоната на снабдяване на определена обща водоснабдителна инсталация, не могат да сменят доставчика;

— собствениците на общи водоснабдителни инсталации не са предприятия, като Съдът определя последните като всеки субект, независимо от правната му форма или статут, който извършва икономическа дейност (която от своя страна се определя като предлагането на стоки и услуги на даден пазар); тъй като доставчиците на вода не могат да разширяват клиентелата си поради невъзможността за потребителите да сменят доставчика, не съществува изложен на конкуренция пазар;

([11]) Решение на Съда от 22 декември 2008 г. по дело British Aggregates, C-487/06, ECLI:EU:C:2008:757, точка 82.

([12]) Решение на Съда от 8 ноември 2001 г. по дело Adria Wien Pipeline GmbH и Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten., C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, точка 42, и решение на Съда от 8 септември 2011 г. по дело Комисия/Нидерландия, C-279/08, ECLI:EU:C:2011:551, точка 62.

— в този контекст за тези, които е трябвало да плащат предвидената в членове 24б и 24в от кодифицирания закон такса, не може да се счита, че са се ползвали с предимство в сравнение с тези, които са плащали таксата, предвидена в член 24а от кодифицирания закон, като се има предвид, че последните не са предприятия;

— предприятията, които използват услугите на обща водоснабдителна инсталация, плащат таксата непряко (вж. първото тире) и се облагат с нея в зависимост от действителното си потребление на вода, за разлика от предприятията, добиващи самостоятелно водата си, които се облагат с таксата върху обема на разрешеното водовземане, без да се взема предвид действителното им потребление;

— частните собственици на инсталации за водовземане трябва редовно да подават искане за право на водовземане, тъй като разрешителните са за срок от десет до петнадесет години (в случая на вода за напояване срокът е петнадесет години), което предполага риск от свръхоблагане, тъй като таксата се прилага върху обема вода, който може да се черпи, а не върху действително потребения обем;

— като се има предвид, че съществува разлика в данъчната основа за общите водоснабдителни инсталации и за частните инсталации за водовземане, е възможно по-ниската такса, плащана от предприятията, които са собственици на частни инсталации, да не носи никакво икономическо предимство, например когато поради валежите в определена година се намаляват нуждите от напояване — и следователно и потреблението на вода — до по-малки от разрешените за водовземане и облагани с таксата количества; според данните за Дания и Гренландия, предоставени от управляваната от Националната служба за геоложки проучвания база Jupiter, в периода 2009—2011 г. земеделските стопанства са потребили само около 34 % от включеното в разрешителните количество вода (тези цифри съдържат все пак известна степен на несигурност, тъй като първичните производители не са длъжни да измерват точните количества добита вода), като за предприятията от сектора на преработката на храни цифрата е била 48 %;

— предприятията, които се намират в обслужваната от дадена обща водоснабдителна инсталация зона, имат възможност да се свържат към нея, докато тези, които са извън зоната, имат право да монтират своя собствена система за водовземане, но разходите за монтирането и за поддръжката на частната система, както и евентуалното пречистване на водата, са за сметка на предприятието, също както и разходите за контрол на качеството, което може да се изисква от общините.

(28) Датските органи подчертават също така, че тези, които плащат предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса, не се намират в сходно фактическо положение с предприятията, които плащат предвидената в член 24б такса или които се ползват от освобождаване съгласно член 24в от същия закон, и това е така поради следните причини:

— земеделските стопанства, които сами черпят водата си, не се конкурират пряко с предприятията, свързани към обща водоснабдителна инсталация; географското им местоположение предполага, че почти всички от тях притежават собствена система за водоснабдяване и дори да съществуват стопанства, свързани към обща водоснабдителна инсталация, тези, които потребяват големи количества вода, трябва да притежават разрешително за допълнително водовземане, за да запазят питейната вода от общата водоснабдителна инсталация за ползване в домакинството,

— голям брой стопанства и предприятия притежават разрешително за водовземане на повърхностни води и поради това не следва да плащат таксата за водовземане, която е за подземни води ([13]); прилагането на по-ниска такса за предприятията, които черпят подземни води, е послужило за заличаване на разликата в третирането на предприятията, които черпят подземни води, и тези, които черпят повърхностни води и не подлежат на плащане на таксата,

— качеството на водата не е еднакво в зависимост от това дали се касае за предприятията, свързани към обща водоснабдителна инсталация, или за такива, които притежават разрешително за водовземане; доставяната от общите инсталации вода трябва да е питейна, докато водата от частните инсталации за водовземане често превишава максималното допустимо съдържание на пестициди, нитрати и бактерии и притежателите на разрешителни за водовземане трябва да инвестират между 10 000 и 50 000 DKK, за да спазят изискванията на законодателството относно питейната вода.

(29) Датските органи подчертават, че с датската система за облагане с такса се прави разлика не между предприятия от различни сектори, които се намират в идентично положение, а между предприятия, които притежават или не притежават инсталация за водовземане. За сметка на това със системата не се прави разлика между потенциално заменими процеси или продукти, които се конкурират на пазара, тъй като добитата вода след това не се пуска на пазара. По същия начин и фактът, че поради географското си положение първичните производители не могат да избират свободно между водовземането и снабдяването от обща водоснабдителна инсталация, предполага, че не съществува потенциално конкурентно отношение, нито каквато и да е форма на заменяемост между подземните води, добивани за напояване, и питейната вода, доставяна на предприятията и гражданите от общите водоснабдителни инсталации.

([13]) Общото количество повърхностни води, които може да се черпят, е около 188 милиона кубически метра годишно, от които 13 милиона кубически метра за първичните производители (около 500 стопанства), използвани основно за напояване. Разрешителното за най-голям обем, издадено за напояване в периода 2009—-2011 г., е било за 270 000 m^3 годишно, а за отглеждане — за 511 000 m^3 годишно.

(30) Според датските органи всички тези факти водят до заключението, че събираната от собствениците на общи водоснабдителни инсталации такса не дава избирателно предимство на предприятията, които имат право на водовземане, тъй като с оглед на преследваната с режима за облагане с такса цел (опазване на питейната вода) никое друго предприятие или производство на стоки не се намира в сходно фактическо и правно положение и не е било дискриминирано.

(31) Що се отнася до отношението между предприятията, които плащат предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса, и тези, които са освободени от таксата въз основа на член 24в от същия закон, датските органи признават, че предприятията, които извършват икономическа дейност и са се ползвали от освобождаване, са получили конкурентно предимство спрямо конкурентите си, които е трябвало да плащат такса по силата на член 24б. Датските органи обаче считат, че тази избирателност на освобождаването е валидна само по отношение на конкурентите, но не и на предприятията, които се облагат с таксата пряко по силата на член 24а от кодифицирания закон или непряко чрез фактурата им за вода, след като са били снабдявани от обща водоснабдителна инсталация, тъй като тези предприятия не са в сходно положение.

Обосноваване с естеството или структурата на данъчната система

(32) Според датските органи, ако Комисията продължава да счита, че така, както е прилагана, таксата в Дания поставя в по-благоприятно положение определени предприятия, въпреки посочените различия във фактическото и правното положение, то предвидените в режима за облагане с такса изключения се обосновават от естеството и управлението на датската данъчна система, и следователно режимът на облагане не съдържа елемент на държавна помощ, въпреки че отново признават, че действително съществува разлика в третирането на предприятията, които плащат въведената с член 24б от кодифицирания закон такса, и на тези, които са освободени съгласно член 24в. Ако Комисията поддържа становището, че разпоредбите на член 24а от кодифицирания закон представляват нормалният режим за облагане с такса и че предвидените в членове 24б и 24в от същия закон мерки представляват избирателни изключения, то основанието за последните се определя с оглед на естеството или структурата на датската данъчна система.

(33) В тази връзка датските органи изтъкват, че по-ниската такса, плащана от операторите, които не са собственици на обща водоснабдителни инсталации, се обосновава, наред с другото, от факта, че земеделските стопани и други частни собственици на водоснабдителни инсталации трябва да финансират сами разходите за черпене на вода и нямат право да се свързват към обща инсталация, ако се намират извън обслужваната от тези инсталации зона. Към този аргумент се добавя и друг, според който таксата служи за финансиране на опазването и съхранението на ресурсите от питейна вода, а не за да се даде възможност на земеделските стопани да напояват културите си с питейна вода. Според датските органи тези аргументи са достатъчни да се обоснове разграничаването, което се прави с режима за облагане с таксата и което се базира на редица фактически и правни различия, които са в съответствие с целта на режима.

(34) Що се отнася до намаляването на таксата и определянето на таван от 25 000 m^3, както е предвидено в член 24б от кодифицирания закон, датските органи привеждат няколко аргумента:

— мярката се е отнасяла за всички предприятия независимо от техния размер, местоположение и съответния сектор,

— намалението е било определено на две трети от размера на таксата, въз основа на направените оценки в момента на въвеждане на таксата, при които се е вземало предвид ефективното използване на една трета от вписаните в разрешителните за водовземане количества; тези оценки са били потвърдени от данните, събрани след влизане в сила на таксата, и са показали, че в периода 2009—2011 г. земеделските предприятия от сектора на първичното производство са използвали 34 % от вписаните в разрешителните им за водовземане количества (що се отнася до предприятията за преработка и за търговия със селскостопански продукти, за същия период делът на използване на количествата от разрешителните е достигнал 48 %, но тъй като над 90 % от издадените разрешителни са били за земеделски предприятия от сектора на първичното производство, е било решено за всички бенефициери да се приеме дял на използване от 34 %, така че системата да може да се управлява административно),

— без определянето на таван предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса би довела до приход в размер на 60 милиона DKK, т.е. повече от два пъти над предвидената по отношение на нея сума при финансирането на очакваните дейности за планиране, а тежестта на таксата не би била разпределена толкова добре между земеделските стопани (при наличието на таван разликата в таксата е от 80 до 335 EUR, а без него тя би била от 40 до 35 000 EUR); освен това, ако земеделските предприятия е трябвало да плащат пълната такса, а не една трета от нея, събраната сума би била 138 милиона DKK само за първичното производство,

— определянето на таван дава възможност за поддържане на определено ниво на равенство между предприятията, които използват повърхностни води (без такса), и тези, които използват подземни води,

— тъй като таксата се изчислява въз основа на количеството, което може да се черпи, а не на действителното потребление, липсата на определяне на таван би довело до задължение за определени предприятия да плащат непропорционални суми,

— с определянето на таван се дава възможност за въвеждане на фиксирана сума, която да се плаща от предприятията с разрешителни за повече от 25 000 m^3, които представляват 61 % от земеделските стопанства, а предимството е действително на нивото на 39-те % от предприятията, които имат разрешителни за водовземане до 25 000 m^3, които са платили само част от тази еднократна такса, като предимството възлиза максимум на едва 250 EUR годишно или казано с други думи — сума далеч под тавана за помощ *de minimis*,

— с определянето на таван се дава възможност за смекчаване на въздействието на природните условия (например климатични фактори, които оказват влияние върху нуждата от напояване и които се различават в отделните региони) върху предприятия, които произвеждат еднакви продукти,

— в конкретния случай водата представлява производствен фактор, а не продукт сам по себе си; впрочем в рамките на преписка № 472/02 ([14]) относно определянето на постоянен таван за данъка върху собствеността „на хиляда“ Комисията е стигнала до заключение, че определеният таван е обоснован от логиката на данъчната система, по принцип поради основната роля на земята като фактор за земеделското производство,

— таванът не е избирателен нито в материален, нито в регионален аспект, тъй като се е прилагал за предприятията от всички сектори независимо от размера им или от потреблението им на вода, не е бил обвързан с никакъв критерий (включително географски), по който някое предприятие би било изключено, и органите не са имали никаква дискреционна власт, която би им дала възможност за дерогации от правилата за изчисляване на таксата (в тази връзка те се позовават на решенията на Комисията по преписки № 159/2009 и № 480/2007),

— ако въпреки всичко Комисията трябва да счита, че таванът е избирателен, то тази избирателност е обоснована от логиката на датската данъчна система, като се има предвид, че 61 % от частните притежатели на разрешителни за водовземане плащат максималната такса, предвидена в член 246 от кодифицирания закон, и че следователно плащането на тази максимална сума следва да се разглежда като нормата; целта на таксата е била да се получат приходи за финансиране на действията на общините в подкрепа на опазването на водата и с въвеждането на таван се е целяло избягване на ненужна финансова тежест за сектора, като едновременно с това се гарантира справедливо разпределение на тази тежест между операторите, които произвеждат една и съща продукция, но които изпитват различни нужди от вода поради влиянието на природни фактори (вид на почвите, равнище на валежите);

— наличието на таван може да се обоснове с оглед на разпоредбите от Известието на Комисията за прилагане на правилата за държавна помощ по отношение на мерките за пряко данъчно облагане на дружествата ([15]), тъй като таванът се вписва в цел за разпределение на данъка (точка 24 от Известието на Комисията), не оставя място за каквато и да е дискреционна власт и е свързан с фактор, който има специфично значение в процеса на производство (точка 27 от Известието на Комисията), а всички тези параметри позволяват да се направи заключение за обоснованост поради естеството и структурата на данъчната система; в тази връзка датските органи отново се позовават на решението на Комисията по преписка № 472/02, за да подчертаят значението на водата като производствен фактор.

(35) Що се отнася до предвиденото в член 24в от кодифицирания закон освобождаване и дискриминацията на предприятия от един и същи сектор, посочена в решението за откриване на официалната процедура по разследване, датските органи изтъкват, че структурата на данъчната система прави логично изключването на голямата категория разрешителни за малки количества водовземане поради ниските приходи, които биха могли да се получат от таксата, и поради слабия натиск, упражняван от това водовземане върху водните ресурси. Те посочват, че тъй като таксата се изчислява въз основа на количеството вода, което би могло да се черпи теоретично според разрешителното, предприятията ще е трябвало да плащат едва около 81 EUR през 2009 г., 84 EUR през 2010 г. и 83 EUR през 2011 г. Нещо повече, тъй като голямата част от предоставените разрешителни за водовземане са се отнасяли за средно количество от 1 000 m^3 годишно, размерът на освобождаването е бил едва 40 EUR за целия период. Освен това разрешителните за малко количество (не повече от 6 000 m^3) се различават от другите поради това, че предоставянето им не е обвързано със задължение за деклариране, което предполага, че няма регистър на разрешителните, който би могъл да се използва от датските данъчни органи.

(36) Датските органи приключват анализа си относно избирателността, като посочват, че като избирателно може да се счита единствено предвиденото в член 24в от кодифицирания закон освобождаване, тъй като то е поставяло в по-благоприятно положение определени предприятия, но то във всички случаи е обосновано от естеството и структурата на датската данъчна система. Те допълват, че ако Комисията продължава да счита, че предвидения в член 24а от кодифицирания закон режим за облагане с таксата представлява системата, която да се приеме за референтна, така или иначе в рамките на тази система не е налице дискриминация с оглед на описаните различия във фактическите и правните обстоятелства.

([14]) Решение C(2003) 777 final COR, както е изменено (вж. документ C(2003) 1224 final).
([15]) ОВ C 384, 10.12.1998 г., стр. 3.

Нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията

(37) В писмата си, изпратени по електронна поща на 12 юни 2012 г. и на 7 ноември 2013 г., датските органи разглеждат тези въпроси в два аспекта: най-напред като сравнение между предвидения в член 24а от кодифицирания закон режим за облагане с таксата, от една страна, и предвидените режими в членове 24б и 24в, от друга страна; след това като сравнение между предвидения в член 24б режим за облагане с таксата, от една страна, и въведения с член 24в, от друга страна.

(38) Що се отнася до първото сравнение, датските органи подчертават, че щом критерият за избирателност не е изпълнен от дадена национална мярка, то тази мярка не би могла също така да застраши конкуренцията, нито да засегне търговията между държавите членки. Тъй като те считат, че са доказали, че намаляването на таксата или освобождаването от нея не предоставят никакво предимство на тези, които са се ползвали от тях, спрямо други предприятия, които са се намирали в същото правно или фактическо положение, не може да става въпрос за нарушаване на конкуренцията по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(39) По отношение на второто сравнение датските органи признават, че възползвалите се от освобождаване от таксата са получили предимство спрямо други предприятия, но подчертават, че стойността на това освобождаване е била толкова малка, че не е оказала никакво въздействие върху условията на конкуренция на вътрешния пазар, доказателство за което е фактът, че няма оплакване от нито едно предприятие. Те считат освен това, че Комисията е тази, която трябва да докаже, че дадена мярка за помощ може да наруши конкуренцията. В тази връзка те се позовават на решението на Съда от 24 октомври 1996 г. по дело C-329/93, Федерална република Германия и Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH и Bremer Vulkan Verbund AG/Комисия на Европейската общност ([16]), и по-специално на точка 52 от него, в която се посочва, че: „… *ако в някои случаи самите обстоятелства, в които е предоставена помощта, са достатъчни да докажат, че помощта е в състояние да засегне търговията между държавите членки и да наруши или да заплашва да наруши конкуренцията, Комисията трябва най-малко да изтъкне тези обстоятелства в мотивите за решението си* …“ Според тях в решението си за откриване на процедурата Комисията се е задоволила само да посочи обемите на търговията на Дания със селскостопански продукти и следователно не е обосновала достатъчно причините, поради които счита, че датският режим за облагане с таксата може да застраши конкуренцията и търговията на вътрешния пазар. За илюстрация на ниския размер на освобождаването те посочват, че предприятие, освободено за максималното количество (6 000 m^3), се е ползвало от помощ в размер на 610 DKK (около 81 EUR) през 2009 г., 630 DKK (около 84 EUR) през 2010 г. и 620 DKK (около 83 EUR) през 2011 г. спрямо тези, които са получили намаление на таксата съгласно член 24б от кодифицирания закон. Освен това голямата част от освободените от таксата предприятия притежават разрешително за водовземане едва за 1 000 m^3, което още повече намалява сумата на освобождаването. След като таксата за водовземане е била премахната на 1 януари 2012 г., освободените предприятия са могли да получат помощ в размер най-много на 250 EUR спрямо тези, които са се ползвали само от намаление. Всички посочени суми попадат в рамките на определените от регламентите за помощ *de minimis* гранични стойности както по отношение на първичното селскостопанско производство, така и на преработката на храни, и следователно не могат да нарушат конкуренцията.

Съвместимост

а) *Сектор на първичното производство*

(40) Датските органи продължават анализа си, като посочват, че евентуална помощ, свързана с предвидените в членове 24б и 24в от кодифицирания закон режими на облагане с таксата, във всеки случай би била съвместима с вътрешния пазар.

(41) Що се отнася до намаляването на таксата, предвидено в член 24б от кодифицирания закон, датските органи считат, че са били спазени разпоредбите от точки 151—159 от Насоките за околната среда, доколкото събираната такса е „данък за околната среда“, чието намаляване е необходимо и пропорционално, независимо какъв е разглежданият случай (а именно анализ, в рамките на който използваният референтен сценарий ще бъде предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса, или анализ, в рамките на който използваният референтен сценарий ще бъде самата такса, предвидена в член 24б от кодифицирания закон, но при който ще се счита, че таванът от 25 000 m^3 може да предостави предимство на тези, които притежават разрешително за водовземане за повече от 25 000 m^3).

Данък за околната среда (точка 151 от Насоките за околната среда)

(42) Датските органи илюстрират характера на таксата като такава за околната среда, като препращат към общата цел на режима за облагане с таксата, а именно опазването на ресурсите от питейна вода, и като подчертават, че действието на Дания в това отношение излиза извън задълженията по европейската Рамкова директива за водите и

([16]) Решение на Съда от 24 октомври 1996 г., Федерална република Германия и Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH и Bremer Vulkan Verbund AG/Комисия на Европейските общности, C-329/93, C-62/95 и C-63/95, ECLI:EU:C:1996:394.

вероятно не се прилага непременно в други държави членки. Те допълват, че системата е била замислена така, че най-големите участници (собственици на общи водоснабдителни системи) да могат да прехвърлят таксата върху потребителите в зависимост от тяхното потребление на вода и така да ги насърчат да потребяват по-малко. Според датските органи, фактът, че са били предвидени намаления и освобождаване от таксата за тези, които сами черпят водата си, е дало възможност за допълнително таксуване на групата на предприятията, които използват най-много питейна вода.

Необходимост от помощта (точка 158 от Насоките за околната среда)

(43) По отношение на критерия, определен в точка 158, буква а) от Насоките за околната среда (критерий, според който изборът на бенефициери трябва да се основава върху обективни и прозрачни критерии и помощта трябва да бъде отпускана по един и същ начин за всички конкуренти в една и съща област/съответен пазар, ако те се намират във фактически сходно положение), датските органи оспорват аргумента на Комисията, според който те са направили сравнение между неселскостопански оператори, притежаващи разрешително за водовземане, и оператори от сектора на селското стопанство. Според тях с режима за облагане с таксата не се установява разграничаване между предприятията, разположени във и извън определени сектори, а напротив — всеки собственик на водоснабдителна система, която не е обща, получил разрешение да черпи повече от 6 000 m^3 подземни води годишно, независимо от сектора му на дейност подлежи на въведената с член 24б от кодифицирания закон такса. В случай че се приеме, че таванът от 25 000 m^3 дава предимство на тези, които имат разрешително за водовземане за повече от 25 000 m^3, изискванията за обективност и прозрачност при избора на бенефициери са спазени, защото намалението на таксата се прилага по един и същи начин за всички предприятия от даден сектор, които се намират в същото фактическо положение (притежават разрешително за водовземане за повече от 25 000 m^3).

(44) Датските органи също така поставят въпроса защо при посочването на обективните и прозрачни критерии, от които следва да се ръководи изборът на бенефициери, Комисията се интересува от предприятията на другите държави членки, които не биха се ползвали от същото предимство като датските предприятия, които плащат намалена такса или са освободени от такава, след като чуждестранните предприятия не подлежат на облагане по датската система. В тази връзка те припомнят решение C 30/2009 ([17]) на Комисията, в което тя стига до заключение за обективността и яснотата на горепосочените критерии за избор.

(45) Що се отнася до критерия, определен в точка 158, буква б) от Насоките за околната среда (критерий, според който данъкът за околната среда без намаляване би довел до съществено нарастване на производствения разход за всеки сектор или категория индивидуални бенефициери), датските органи обясняват, че според оценка на датските данъчни органи предприятията от първичния сектор са платили в периода 2009—2010 г. като такса, предвидена в член 24б от кодифицирания закон, сума в размер на 26 милиона DKK годишно, а е трябвало да платят около 138 милиона DKK годишно, ако са били облагани със същата такса като собствениците на общи водоснабдителни системи, което би представлявало допълнителни разходи от 430 % за сектора. На равнището на чисто производствените разходи датските органи представят пример в цифри, който показва, че може да се счита, че допълнителният разход на хектар е в размер на347 DKK, което е увеличение на производствените разходи с 4,3 % до 7,7 % в зависимост от отглежданата култура (това изчисление се основава на хипотеза за стопанство от 100 хектара, което има разрешително за водовземане за 1 200 m^3 на хектар и плаща такса от 0,31 DKK на хектар, което в случай на плащане на пълната такса би означавало общ разход от 37 200 DKK — 100 × 1 200 × 0,31 — т.е. допълнителен разход от 34 700 DKK или 347 DKK на хектар, като стопанството ще дължи такса от 2 500 DKK въз основа на член 24б от кодифицирания закон при определения таван от 25 000 m^3). Според датските органи увеличение на производствените разходи, което може да достигне почти 8 %, е значително (в тази връзка те се позовават на решението на Комисията по преписката за държавна помощ № 327/2008 ([18]), в което увеличаване на производствените разходи от 3 % е счетено за значително) и това позволява да се счита, че критерият от точка 158, буква б) от Насоките за околната среда е изпълнен. Освен това те считат, че същата логика е в сила и когато се разглежда прилагането на тавана от 25 000 m^3. Без този таван допълнителната такса за плащане би водела до повишаване на производствените разходи с 1,25 % до 2,20 %. Разбира се това повишаване е по-малко от посоченото в решение № 327/2008, но то трябва да се разглежда във връзка с невъзможността да бъде прехвърлено върху потребителя (вж. следващото съображение).

(46) И накрая, що се отнася до критерия, определен в точка 158, буква в) от Насоките за околната среда (критерий, според който значителното нарастване на производствените разходи не може да бъде прехвърлено върху клиентите без да доведе до големи намаления в продажбите), датските органи считат, че какъвто и да е разглежданият сценарий (вж. съображение 41), първичните производители не могат да прехвърлят повишаването на производствените разходи върху потребителите, а трябва сами да поемат тази загуба, тъй като водата, използвана от производителите за отглеждане на култури върху почви, които се нуждаят от напояване, се използва за широкоразпространени култури, които не са с по-добро качество от тези, които не се напояват, тъй като се отглеждат върху

([17]) ОВ C 105, 24.4.2010 г., стр. 3.
([18]) Документ C(2009) 8093 окончателен.

почви, които не се нуждаят от напояване, а разглежданите продукти също така се внасят в големи количества, така че цените им се определят от международните пазари, на които датските стопанства, чийто пазарен дял е много малък предвид малкия им размер, по никакъв начин не могат да имат влияние със своите допълнителни разходи. Според датските органи плащането на пълната такса би задължило стопаните да намалят водовземането си, което заедно със загубата на реколта и на приходи и с ефектите от икономическата криза, изложили стопанствата в още по-голяма степен на въздействието на нарастването на производствените разходи, би довело до нарушаване на конкуренцията между стопанствата, които имат голяма нужда от напояване, и тези, чиито нужди са по-малки или никакви.

Пропорционалност на помощта (точка 159 от Насоките за околната среда)

(47) Датските органи подчертават, че съгласно точка 159 от Насоките за околната среда трябва да е изпълнено едно от трите посочени в нея условия, за да бъде спазен критерият за пропорционалност, и добавят, че ще съсредоточат вниманието си върху условието от точка 159, буква б), тъй като последващата проверка по отношение на условията от букви а) и в) не е възможна. Съгласно точка 159, буква б) бенефициерите на помощта трябва да заплатят минимум 20 % от националния данък, освен ако няма основание за по-нисък данък с оглед ограничено изкривяване на конкуренцията.

(48) Датските органи посочват, че ако се вземе предвид фактът, че предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса представлява една трета от предвидената в член 24а, както и таванът от 25 000 m³, при който предприятията се освобождават от таксата за цялото количество вода над него, то предприятията, които имат разрешително за водовземане за поне 41 666 m³, са платили минимум 20 % от предвидената в член 24а от кодифицирания закон такса. Те изтъкват обаче, че доставчиците на вода не са предприятия по смисъла на правилата за държавна помощ и че не може да има конкуренция между селскостопанските предприятия и предприятията за преработка на храни, от една страна, и собствениците на общи водоснабдителни системи, от друга страна. Сравнението би трябвало да се прави между предприятията, които имат разрешително за водовземане, и тези, които понеже нямат такова, трябва да се снабдяват от обща система. По този начин първите се облагат с такса върху обема, който може да се черпи, а вторите върху действителното им потребление на вода, което затруднява проверката на плащането на 20 % от таксата. Въпреки това, като се изчисли общо степента на действително използване на разрешителните в стопанствата (34 %) и в преработвателните предприятия (48 %), заедно със средния обем, за който са издадени разрешителни (съответно 37 000 и 243 000 m³), и степента на използване на възможностите за водовземане на общите водоснабдителни системи (80 %), става ясно, че един първичен производител е платил въз основа на действителното потребление на вода средно около 45 % от таксата, платена от предприятията, които не притежават разрешително за водовземане, като за преработвателните предприятия този показател спада на 6 %. Нещо повече, ако за референтен сценарий се вземе предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса и се направи сравнение между предприятията, които притежават разрешително за водовземане за максимум 25 000 m³, и тези, които имат разрешително за повече от 25 000 m³, става ясно, че 97,5 % от засегнатите предприятия са платили минимум 20 % от нормалната такса. Датските органи признават, че спазването на критерия за минимум 20 % трябва да се гарантира на равнището на отделния оператор, но считат, че когато се изчислява спазването на критерия за пропорционалност, Комисията би следвало да вземе предвид средните стойности и да отчете факта, че преди 2009 г. не е имало такса върху водовземането. Според тях, ако не е бил определен таван, режимът за облагане с таксата би създал доста по-сериозни нарушения на конкуренцията в сектора на селското стопанство, тъй като предприятията, получили разрешително за голям обем вода докато таксата още не е съществувала, би трябвало да плащат цялата такса върху този обем, независимо какво е действителното им потребление. И накрая, предприятията от селското стопанство на другите държави членки не се облагат със същите такси като датските предприятия и следователно е трудно да се определи как последните биха могли да се ползват от конкурентно предимство.

(49) Общото заключение, което правят датските органи, е, че намаляването на таксата е пропорционално, дори и ако не всички предприятия са платили минимум 20 % от таксата.

б) *Сектор за преработка на селскостопански продукти*

(50) Датските органи признават, че не могат да докажат, че помощта, получена чрез намаляването на предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса от преработвателните предприятия, притежаващи собствено разрешително за водовземане, изпълнява във всички случаи критерия за необходимост, определен в точка 158 от Насоките за околната среда. Те все пак предоставят данни, които показват, че петте предприятия, притежаващи разрешителни за водовземане в най-голям обем, са се ползвали благодарение на намаляването на таксата от помощ, чийто среден годишен еквивалент на безвъзмездна помощ варира от 245 417 DKK (около 32 700 EUR) до 456 217 DKK (около 60 000 EUR), спрямо предприятията, които се снабдяват от обща водоснабдителна система, като едновременно с това подчертават, че тези цифри не дават точна представа за реалното предимство, което се предоставя на бенефициерите чрез тази помощ, и че те би трябвало да се коригират в зависимост от реалното потребление на вода от преработвателните предприятия (като степента на използване на разрешителните се оценява на 48 %). Като се има предвид тази преценка, еквивалентът на безвъзмездна помощ варира от 143 337 DKK (около 19 100 EUR) до 267 369 DKK (около 35 650 EUR) годишно и намалява още повече, ако за референтен сценарий се вземе предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса.

(51) По отношение на тези цифри датските органи подчертават, че взети отделно те са под прага за помощ *de minimis* от 200 000 EUR, която може да се предоставя в сектора за преработка на селскостопански продукти. Те признават, че не е невъзможно определени предприятия да превишават този праг, ако се вземат предвид всички други помощи *de minimis*, предоставени за период от три данъчни години, но посочват, че тогава Комисията би следвало да вземе предвид предоставените като помощ суми, които може да се считат за съвместими с вътрешния пазар съгласно разпоредбите на временната рамка за помощта при криза В тези разпоредби се предвижда възможността за предоставяне на помощ, която може да достигне 500 000 EUR, на предприятие за преработка на селскостопански продукти, но датското правителство не я е използвало. Според датските органи, предприятие, което вече е получило 200 000 EUR като помощ *de minimis*, може следователно да получи още 300 000 EUR съгласно временната рамка за помощта при криза.

Освобождаване от такса

(52) Датските органи считат, че предвиденото в член 24в от кодифицирания закон освобождаване е дерогация от разпоредбите на член 24б, който следва да служи като референтна система за облагане с таксата, но че дори ако Комисията продължи да твърди, че става дума по-скоро за дерогация от член 24а от кодифицирания закон, освобождаването пак не би съдържало елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС или, ако въпреки всичко то следва да бъде разглеждано като съдържащо елемент на държавна помощ, то тя би била съвместима с вътрешния пазар.

(53) В подкрепа на позицията си датските органи изтъкват, че предприятията, които могат да черпят до 6 000 m^3, са се ползвали от помощ, която не е надвишавала 250 EUR, ако освобождаването се разглежда като дерогация от разпоредбите на член 24б, или 750 EUR, ако освобождаването се разглежда като дерогация от разпоредбите на член 24а (предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса представлява една трета от тази, която е предвидена в член 24а). В допълнение те припомнят, че мярката следва да се оценява в контекста на приложимото правило за помощ *de minimis* и че съвместимостта на една неправомерна помощ следва да се оценява спрямо приложимата към момента на предоставянето ѝ нормативна уредба. В тази връзка датските органи отново се позовават на Временната рамка за помощта при криза и подчертават, че Комисията не може да откаже да я разглежда като приложима в конкретния случай, тъй като помощта не е била предоставена в рамките на одобрен режим и датските органи не са изисквали от бенефициерите декларация във връзка с помощ *de minimis*, каквато евентуално са получили преди да се възползват от разглежданата мярка. Според тях, ако Комисията трябва да се придържа стриктно към тези формални критерии, ще се загуби смисълът на принципите, които са в основата на оценката на неправомерната помощ, тъй като това, което е присъщо за една помощ, за която не е отправено уведомление, е именно, че не изпълнява формалните условия да бъде правомерна. В тази връзка те допълват, че помощ, за която не е отправено уведомление, не може никога да бъде считана за съвместима с вътрешния пазар, което важи с още по-голяма сила за освободената от уведомяване помощ съгласно регламент за групово освобождаване.

(54) Въз основа на тези аргументи датските органи заключават, че освобождаването следва да се счита за съвместимо с вътрешния пазар, ако се окаже, че таваните за помощта, установени от Временната рамка за помощ при криза (500 000 EUR за преработвателните предприятия и 15 000 EUR за първичните производители, включително помощта *de minimis*), не са били надхвърлени, и че Комисията следва фактически да повиши тавана *de minimis* когато разглежда съвместимостта на освобождаването. Според тях, ако се разгледат посочените в предходното съображение суми от 250 EUR и от 750 EUR, определените във временната рамка за помощ при криза тавани за помощта не може да са били надхвърлени в периода на освобождаването (2009—2011 г.) дори ако преработвателни предприятия и първични производители вече са били получили максималния размер на помощта *de minimis*, която е можело да им се предостави за същия период. Датските органи признават, разбира се, че не са били спазени формалните условия за предоставяне на помощ *de minimis* или на такава, съвместима с Временната рамка за помощ при криза, но тъй като Дания не е използвала предлаганите тогава от тази рамка възможности и тъй като размерът на получената помощ не надвишава 750 EUR, няма риск в случай на последващо прилагане на тези разпоредби да бъдат надхвърлени определените от временната рамка тавани.

Възстановяване

(55) Датските органи твърдят, че дори и ако Комисията не приеме посочените елементи, с които се обяснява липсата на незаконосъобразна и несъвместима помощ при режима за облагане с таксата, тя не би следвало да изисква възстановяване на помощта от бенефициерите, тъй като въздействието от нея върху конкуренцията е минимално, възстановяването не би довело до връщане на обичайното положение, бенефициерите са имали оправдани правни очаквания, както и защото е абсолютно невъзможно възстановяване, при което всички предприятия да бъдат поставени отново в равноправно положение.

(56) В подкрепа на първия си аргумент те посочват, че всички предприятия, които се намират в идентично фактическо положение, са били третирани по един и същи начин, което свежда до минимум и дори прави чисто теоретичен

риска от нарушаване на конкуренцията. Освен това с определянето на таван за помощта за притежателите на разрешителни за водовземане са се поддържали еднакви условия на конкуренция в рамките например на сектора на първичното производство, тъй като е било избегнато непропорционално увеличаване на производствените разходи при производителите, които е трябвало да напояват най-много.

(57) Що се отнася до втория им аргумент, датските органи подчертават, че възстановяването не би дало възможност за възстановяване на условията на конкуренция отпреди 2009 г., тъй като първичните производители не са получили конкурентно предимство спрямо националните си конкуренти и спрямо тези от други държави членки, а предимството, което са получили, е било единствено спрямо предприятията от други сектори, които се снабдяват от общи водоснабдителна система. Най-засегнати от възстановяването биха били тези, които трябва да напояват най-много поради неблагоприятните климатични условия и вида на почвата, или казано с други думи — сумата за възстановяване би била определена не от въздействието на конкурентния потенциал на помощта, а на външните фактори. Освен това възстановяването би довело до нарушаване на конкуренцията в полза на тези, които могат да използват повърхностни (освободени от такса), а не подземни води, за да получат същите продукти, което би било в противоречие с разпоредбите на член 14, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета ([19]). И накрая, възстановяването би имало непоправими и непропорционални последици в сравнение с ограниченото въздействие на мярката върху конкуренцията.

(58) Във връзка с оправданите правни очаквания на бенефициерите датските органи подчертават, че голямата част от потенциалните бенефициери наистина не са могли да очакват режимът да им предостави предимство в контекста на конкурентното право, особено след като няма аналогични такси в други държави членки. Освен това никога не е имало оплакване от нито едно датско или чуждестранно предприятие от разглеждания режим за облагане с такса. И накрая, тъй като разрешителните за водовземане обикновено се предоставят за период от десет до петнадесет години, повечето бенефициери не са имали възможност да вземат под внимание въпроси за облагането с такса, когато са поискали разрешително, а при едно възстановяване въз основа на обема вода, за който е издадено разрешителното, тези непредвидими обстоятелства не биха били отчетени.

Невъзможност за извършване на ефикасно възстановяване, което да постави отново в равноправно положение всички предприятия

(59) И накрая, що се отнася до невъзможността за извършване на ефикасно възстановяване, което да постави отново в равноправно положение всички предприятия, датските органи подчертават, че би било трудно да се извърши ефикасно възстановяване, тъй като няма да бъде възможно да се определи еквивалентът на безвъзмездна помощ на разглежданата помощ за всеки бенефициер, защото е невъзможно да се определи впоследствие и самото им потребление в периода 2009—2011 г. Освен това в Дания няма референтна рамка, която да дава възможност да се изчисли еквивалентът на безвъзмездна помощ за всички предприятия и платената непряко такса от предприятията, които използват общата водоснабдителна система, е различна в зависимост от степента на използване на системата, което предполага, че предприятия от една и съща категория може да са били облагани с различна такса. За ефикасно изравняване трябва да се преизчисли таксата върху водовземането за всички предприятия въз основа на действителното потребление на всяко от тях в периода 2009—2011 г. и според еднаква, но произволна ставка на облагане, така че събраното в повече да бъде възстановено или предприятията, които не са платили достатъчно, да платят евентуалната разлика. Този модел обаче би бил неосъществим, тъй като в повечето случаи е невъзможно да се определи точното потребление на предприятията, които имат собствена точка за водовземане.

V. **МНЕНИЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА**

(60) В своето мнение заинтересованата страна счита, че разглежданата система за облагане с таксата не съдържа елемент на държавна помощ за предприятията, тъй като предоставените намаления на таксата или освобождаването от нея не са избирателни и конкуренцията не е засегната. Според нея дори ако трябва да се направи заключение, че системата за облагане с таксата съдържа елемент на държавна помощ, тя би била съвместима с разпоредбите от Насоките за околната среда. Освен това възстановяването на помощ, която се смята за незаконосъобразна и несъвместима, би било в противоречие с общите принципи на правото. Земеделските стопани не са могли да предвидят, че ще получат незаконосъобразна държавна помощ и самото възстановяване би било непропорционална мярка, тъй като повечето производители не черпят цялото количество вода, посочено в разрешителното за водовземане. И накрая, никое датско или чуждестранно предприятие или организация не са се оплакали от нарушаване на конкуренцията поради различното равнище на облагане с таксата.

([19]) Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1). Този регламент е отменен с Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

VI. **ОТГОВОР НА ДАТСКИТЕ ОРГАНИ НА МНЕНИЕТО НА ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА**

(61) В писмото си, изпратено по електронна поща на 2 юли 2012 г., датските органи констатират, че заинтересованата страна подкрепя тяхната гледна точка и подчертават, че фактът, че никое друго предприятие или организация не са представили мнение показва, че режимът няма никакво въздействие върху условията на конкуренция на вътрешния пазар.

VII. **ОЦЕНКА**

VII.1. **Наличие на помощ**

(62) Съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

(63) В рамките на официалната процедура по разследване Комисия е подчертала въз основа на информацията, с която разполага, възможното наличие на елемент на държавна помощ в разглежданата мярка, тъй като тя е била предоставяна от държавата (която се лишава от средства, предоставяйки намаление на таксата или освобождаване от нея), поставяла е в по-благоприятно положение определени предприятия (в голямата си част това са предприятия от сектора на селското стопанство, които притежават частни разрешителни за водовземане, и по-скоро онези от тях, които се ползват от освобождаване, а не само от намаление, като всички те се ползват от облекчаване на финансовата тежест, която би трябвало да понесат), можела е да засегне търговията ([20]), както и да наруши конкуренцията ([21]). Освен това Комисията е посочила, че не е сигурно, че мярката може да се разглежда като свързана със схема за помощ *de minimis* (вж. съображение 21). При все това по последната точка Комисията не може да достигне до заключение — с оглед на предоставената от датските органи информация — че разглежданата мярка би могла да се разглежда като свързана със схема за помощ *de minimis*. И действително, що се отнася до сектора за преработка на селскостопански продукти, самите датски органи са посочили, че е възможно да не са били изпълнени условията, с които се урежда предоставянето на помощ *de minimis* (вж. съображение 51). За сектора на първичното производство датските органи не са предоставили нито един факт, който да доказва, че сумите на помощта в резултат от намаляването на таксата/освобождаването от нея не са могли да доведат до превишаване на таваните, които трябва да се спазват за период от три данъчни години. Предвид тези съображения Комисията не може да стигне до заключение за възможно причисляване на разглежданата мярка към схема за помощ *de minimis*. Поради това окончателното определяне дали разглежданата мярка съдържа елемент на държавна помощ следва да се направи с оглед на другите приложими правила за държавна помощ.

Наличие на избирателно предимство

(64) За да се разглежда като държавна помощ, мярката трябва да бъде избирателна и да предоставя предимство, като поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки.

(65) В контекста на данъчна мярка избирателността се изразява в изключение от дадена референтна система за облагане. В конкретния случай датското законодателство предоставя специално третиране (намаляване на такса или освобождаване от нея) на предприятия, които притежават разрешително за водовземане, издадено за обеми, които превишават или не достигат определени нива на водовземане.

Избирателност prima facie на намаляването до една трета на таксата за притежателите на разрешително за водовземане (членове 24а и 24б)

(66) От съображение 64 следва, че за да се разглежда като държавна помощ, мярката трябва да бъде избирателна и да поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки.

([20]) Статистическите данни за вътреобщностната търговия показват, че през 2011 г. датският внос на селскостопански продукти е възлизал на 6,886 милиарда евро, а износът — на 9,223 милиарда евро. През 2013 г. тези цифри са били съответно 7,811 и 9,408 милиарда евро. В сектора на напитките те са били съответно 271,9 и 547,3 милиона евро.

([21]) Според съдебната практика на Съда само фактът, че конкурентното положение на предприятието се е подобрило, като му е предоставено предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия и от което другите конкурентни предприятия не се ползват, е достатъчен да се докаже нарушаване на конкуренцията (дело C-730/79, *Philip Morris/Комисия*, ECLI:EU:C:1980:209.).

(67) В точка 128 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз ([22]), което заменя Известие на Комисията за прилагане на правилата за държавна помощ по отношение на мерките за пряко данъчно облагане на дружества, отново се посочват установените в съдебната практика принципи, според които за да се установи дали дадена мярка представлява или не държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, следва да се определи референтна система, след това да се прецени дали разглежданата мярка представлява дерогация от тази система чрез въвеждане на разграничаване между икономически оператори, които — предвид присъщите за системата цели, се намират в сравнимо фактическо и правно положение, и накрая да се определи дали тази дерогация е оправдана от естеството или от общата схема на референтната система.

(68) В съдебната практика на Съда ([23]) се постановява също, че „що се отнася до преценката на условието за избирателност, което е един от елементите, формиращи понятието държавна помощ, от постоянната съдебна практика произтича, че член 87, параграф 1 ЕО изисква да се установи дали в рамките на дадения правопорядък дадена национална мярка може да постави в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“ спрямо други, които биха се оказали с оглед на преследваните от споменатия правопорядък цели в сходно фактическо и правно положение“ ([24]). В конкретния случай това означава да се определи дали операторите (в голямата си част от сектора на селското стопанство), които притежават разрешително за водовземане и които са се ползвали от намаление на таксата съгласно член 24б от кодифицирания закон, са се намирали в сходно фактическо и правно положение в сравнение с операторите, които са свързани към обща водоснабдителна инсталация и които са заплащали таксата, събирана от собствениците на общи водоснабдителни инсталации, длъжни да плащат пълната такса, определена с член 24 от кодифицирания закон съгласно член 24а от същия. В рамките на официалната процедура по разследване датските органи са се позовали именно на идентичността на фактическото и правно положение, като посочват решение на Съда (вж. съображение 24 и бележката под линия на стр. 11), което не е включено в цитираните в бележка под линия 23, но в което се излага същият принцип като описания в посоченото съображение. Освен това те твърдят, че ефектът от разликите в основата за изчисляване и в правилата за събиране на таксата (такса върху действително потребеното количество вода, която е събирана непряко от операторите в предвидения от член 24а от кодифицирания закон случай, и пряка такса върху количеството, за което е предоставено разрешително за водовземане, независимо от действителното потребление, в предвидения от член 24б от кодифицирания закон случай, с корекцията от член 24в) е, че операторите, на които посочената в член 24а от кодифицирания закон такса се начислява непряко, и тези, на които посочената в член 24б от кодифицирания закон такса се начислява пряко, не се намират в сходно фактическо и правно положение. Така тези разлики биха довели до съществуването едновременно на две отделни системи за облагане с таксата (едната, свързана с член 24а от кодифицирания закон, а другата — с членове 24б и 24в от него), а референтната система, която да се използва за определяне на наличието на помощ би следвало да е тази, която произтича от член 24б от кодифицирания закон.

(69) Комисията констатира, че целта на таксата е била да се съберат достатъчно средства, за да се осъществи идентифицирането и планирането на управлението на зоните от особено значение за снабдяването с питейна вода в Дания. Следователно всички потребяващи вода предприятия е трябвало *a priori* да подлежат на едни и същи условия за плащане. Поради това като първоначална отправна точка трябва да служи самото въвеждане на таксата с член 24 от кодифицирания закон в комбинация със задължението за плащане на пълната такса за онези предприятия, които са свързани към обща водоснабдителна инсталация, предвидено в член 24а от кодифицирания закон, което следва да служи като първоначална отправна точка за определяне на наличието на елемент на помощ в установените с членове 24б и 24 в от кодифицирания закон сценарии, независимо от заключенията, които може да се направят впоследствие относно необходимостта от използване на други отправни точки, за да се анализират възможните налични елементи на помощ в даден сценарий.

(70) Що се отнася до член 24б от кодифицирания закон, избирателността следва да се определи на две нива: плащането на една трета от таксата, предвидена в член 24б, от една страна, и определянето на таван от 25 000 m^3 за намалената такса, както и освобождаването от такса за разрешителните до 6 000 m^3, от друга страна.

(71) Както вече беше посочено, за да може една мярка да се счита за съдържаща елемент на държавна помощ, тя трябва да е избирателна и да поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои продукти (вж. съображение 64). Би следвало също така, както са посочили и датските органи (вж. съображение 24), да се зададе въпросът дали с разглежданата мярка се въвеждат разграничения между предприятия, които с оглед на целта на тази мярка се намират в сходно фактическо и правно положение, както се постановява от съдебната практика на Съда ([25]).

([22]) ОВ C 262, 19.7.2016 г., стр. 1.

([23]) Вж. решение на Съда по дело C-143/99, *Adria Wien* (бележка под линия 13), съображение 41; решение на Съда от 29 април 2004 г. по дело C-308/01 *GIL Insurance*, ECLI:EU:C:2004:252; точка 68; решение на Съда от 3 март 2015 г. по дело C-172/03, *Heiser*, ECLI:EU:C:2005:130, точка 40; и решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело C-88/03, *Португалия/Комисия*, ECLI:EU:C:2006:511, точка 54.

([24]) Вж. в този смисъл решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело C-88/03, *Португалия/Комисия* (вж. бележка под линия 26).

([25]) Вж. бележка под линия 23.

(72) В тази връзка Комисията отбелязва по-специално, че според предоставената от датските органи информация описаната в член 24а от кодифицирания закон система предвижда облагане с таксата въз основа на действителното потребление, докато във втория случай според предвидената в член 24б система се предвижда облагане с такса въз основа на възможността за водовземане (вписаното в разрешителното количество обаче далеч не се използва изцяло, както показват данните, представени в съображение 27, седмо тире). Освен това, както е посочено в съображение 27, последно тире, и в съображение 28, второ и трето тире, разликите в местоположението (във или извън обслужваната от общи водоснабдителни системи зона) може да направят необходимо използването на различни правила за водоснабдяване, а качеството на съответната вода не е еднакво в зависимост от предвиждания сценарий, тъй като при този съгласно член 24а от кодифицирания закон таксуваната вода е питейна, докато при втория сценарий предприятията, които трябва да плащат таксата върху подземните води, за да финансират опазването на питейната вода, се намират поради географското си положение в близост до многобройни предприятия, които не се облагат с таксата, защото черпят повърхностни води, и са длъжни да поемат сами разхода за проверките на качеството на водата и състоянието на точките за водовземане, който е включен във фактурата на предприятията, които участват в първия сценарий.

(73) Избирателността на една мярка трябва обаче да се преценява с оглед на преследваната цел (вж. съображение 68 и бележка под линия 24), т.е. в конкретния случай идентифицирането и планирането на управлението на зоните от особено значение за снабдяването с питейна вода. От тази гледна точка трябва задължително да се отбележи, че предвид естеството на заложената цел би следвало всички оператори да се облагат с такса по един и същи начин, за да не бъде считана мярката за избирателна (вж. съображение 69). Следователно Комисията няма как да не направи заключение, че намаляването с две трети на предвидената с член 24б от кодифицирания закон мярка е избирателна.

(74) Другите представени от датските органи аргументи не съдържат факти, които да опровергават това заключение: по-специално аргументът за разликата в броя на собствениците на общи водоснабдителни инсталации и на частните собственици на инсталации, изложен в съображение 26, сам по себе си не е достатъчен да оправдае наличието на разлика в правното или фактическото положение в рамките на посочените системи за облагане с такса, тъй като и в двата случая потребителите са тези, които плащат таксата, независимо дали косвено чрез отразяването ѝ във фактурата, в първия случай, или пряко, във втория; по същия начин не е валиден и аргументът, според който собствениците на общи инсталации не са предприятия, тъй като не извършват икономическа дейност — вж. съображение 27, трето и четвърто тире, защото както самите датски органи подчертават, че икономическата дейност се определя като доставката на стоки или услуги, а водоснабдяването е именно услуга, т.е. икономическа дейност, и в конкретния случай наличието на разлика във фактическото и правното положение не следва да се преценява между собствениците на публични инсталации и собствениците на частни такива, а между предприятията, които са свързани към публична водоснабдителна инсталация, и тези, които осъществяват дейност в същия сектор и притежават собствена инсталация.

(75) С оглед на това следва да се разгледа въпросът дали въпреки избирателността си, т.е. прилагането към определени предприятия, мярката им предоставя икономическо предимство. В това отношение Комисията констатира, че предприятията, които се ползват от намаляването с две трети на таксата, се облагат върху теоретично потребление, вписано в разрешителното за водовземане, докато предприятията, които плащат пълната такса, се облагат въз основа на действително потребеното количество вода. Комисията отбелязва също, че според датските органи собствениците на частни инсталации са използвали само една трета (34 % — вж. съображение 34) от количествата вода, за които са издадени разрешителните за водовземане. Предвид тези факти Комисията счита, че намаляването с две трети на таксата служи за компенсиране на ефектите от разликата между облагането с такса върху действително потребеното количество вода и облагането въз основа на вписания в разрешителните за водовземане обем. Нещо повече, без това намаляване събраните суми биха надвишили значително нуждите от финансиране на идентифицирането и планирането на управлението на зоните от особено значение за снабдяването с питейна вода. Предвид тези факти Комисията стига до заключение, че намаляването с две трети на предвидена в член 24б от кодифицирания закон такса не предоставя никакво икономическо предимство на съответните оператори и следователно не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(76) Сега следва да се определи дали в случая на сценария от член 24б от кодифицирания закон е налице елемент на помощ при определянето на таван на таксата за обем от 25 000 m^3 вода и при освобождаването от такса за разрешителните за вода с обем до 6 000 m^3.

Определяне на таван на таксата за обем от 25 000 m^3

(77) Що се отнася до определянето на таван за събирането на таксата за обем от 25 000 m^3 вода, датските органи не биха могли да се позоват на разлики в правното и фактическото положение, тъй като предприятията, които притежават разрешително за водовземане за обем над 25 000 m^3 и се ползват от тавана, подлежат на същия основен режим за облагане с таксата като предприятията, които притежават разрешително за водовземане за обем до 25 000 m^3 (плащане на една трета от предвидената в член 24 от кодифицирания закон такса) и се намират в същите зони. Освен това твърдението на датските органи, според което наличието на евентуално предимство трябва да се провери по-скоро на равнището на предприятията, които плащат такса за обем до 25 000 m^3, отколкото на тези, които притежават разрешително за водовземане за повече от 25 000 m^3, но плащат такса само

върху 25 000 m³, не може да се приеме, защото както се вижда ясно от съображение 18, определената от член 24б от кодифицирания закон норма предвижда заплащането от всички на една трета от предвидената в член 24 такса и определянето на таван от 25 000 m³ е *lex specialis,* който фактически представлява дерогация от принципа на плащане на една трета от таксата (защото колкото по-голямо е количеството вода, записано в разрешителното, толкова по-малка като процент ще бъде таксата). Следователно така създаденото изключение въвежда *prima facie* избирателен елемент в режима и дава предимство на предприятията, които притежават разрешително за водовземане за повече от 25 000 m³, спрямо тези, които притежават разрешително за водовземане до 25 000 m³, докато всички предприятия, обхванати от член 24б от кодифицирания закон, се намират в същото фактическо и правно положение, тъй като притежават разрешително за водовземане за частна инсталация и преди определянето на таван подлежат на едно и също облагане с таксата.

(78) С оглед на това следва да се разгледат посочените от датските органи аргументи по отношение на основанието за определяне на таван в контекста на логиката на данъчната система. Понастоящем съдебната практика е обобщена в Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, но към момента, в който помощта е била предоставена, тя е била изложена в Известието на Комисията за прилагане на правилата за държавна помощ по отношение на мерките за пряко данъчно облагане на дружества (наричано по-нататък „предишното известие“).

(79) В точка 23 от предишното известие се посочва, че различният характер на някои мерки не означава непременно, че те трябва да бъдат разглеждани като държавна помощ. В точка 24 този подход се доразвива, като се подчертава, че прогресивният характер на таблицата на подоходния данък или на таблицата на данък печалба се обосновава от целта за преразпределение на този данък. Датските органи считат, че определянето на таван на таксата за обем вода от 25 000 m³ следва *mutatis mutandis* от тази цел.

(80) Комисията не може да приеме тази гледна точка. Действително в разглеждания случай фактът на определяне на таван на таксата за разрешителните за най-големите обеми вода, които може да се черпят, със сигурност не създава по-висока таблица за облагане за предприятията, които притежават такива разрешителни. Напротив, благодарение на определения таван те могат да плащат (значително) по-ниска сума от тази, която би трябвало да платят, ако няма таван. Следователно целта за преразпределение, дори ако се тълкува *mutatis mutandis,* се обръща от определянето на таван, тъй като в крайна сметка именно предприятията, които притежават разрешителни за водовземане за повече от 6 000 m³, но по-малко от 25 000 m³, трябва пропорционално да плащат повече. Следователно в разглеждания случай не може да става въпрос за прилагане на прогресивна таблица за облагане с такса.

(81) Комисията не може също така да счита за валидно в разглеждания случай позоваването от датските органи на точка 27 от Известието на Комисията за прилагане на правилата за държавна помощ по отношение на мерките за пряко данъчно облагане на дружества (съгласно която конкретни разпоредби, които не съдържат дискреционни елементи, могат да бъдат обосновани от характера и общата схема на системата, когато например при тях се взимат под внимание специфични счетоводни изисквания или значението на земята в активите, които са специфични за някои отрасли, и такива разпоредби следователно не представляват държавна помощ), нито направеното вследствие на това позоваване на преписка за помощ № 472/2002 (вж. съображение 34, последно тире). На първо място, липсата на дискреционен елемент не предполага автоматично липсата на избирателно третиране. След това Комисията припомня, че целта на определянето на таван на данъка върху собствеността, разгледано в рамките на преписка № 472/2002, е да се ограничи въздействието върху повишаването на стойността на терените в Дания, която се отразява върху равнището на облагането с данък на всички оператори от сектора на селското стопанство, докато в разглеждания случай от мярката могат да се възползват само част от операторите от сектора на селското стопанство (тези, които притежават разрешителни за водовземане за обем над 25 000 m³). Предвид тези факти Комисията не може да счита, че са изпълнени в достатъчна степен условията съгласно точки 24 и 27 от предишното известие. Следователно Комисията стига до заключение, че предвиденото в член 24б от кодифицирания закон определяне на таван за таксата не е обосновано от характера и общата схема на системата за облагане с таксата и следователно е избирателно.

Освобождаване от таксата за разрешителните за водовземане до 6 000 m³

(82) Що се отнася до пълното освобождаване от таксата, предоставено на предприятията, които притежават разрешително за водовземане за обем до 6 000 m³ годишно, датските органи сами признават, че мярката е избирателна в смисъл, че предоставя предимство на определени предприятия. Те обаче подчертават ниския размер на сумите, които би трябвало да се събират (вж. съображение 35), за да обосноват дерогация, като се взема предвид административното управление на системата. Комисията действително установява, че неплатените от бенефициерите суми са скромни, и признава, че събирането на минимални суми като посочените в разглеждания случай би наложило административна тежест, което би довело до пропорционално увеличен разход (би било необходимо да се предприемат административни процедури за около 75 000 разрешителни, за да се събере сума

от около 40 EUR годишно по всяка от тях — вж. съображения 19 и 35). Една система за облагане обаче по своята същност има за цел да даде възможност на държавата да събере приходи, а не да разхищава средства, за да не получи накрая нищо или дори да отчете загуби. Освен това липсата на задължение за деклариране на разрешителните за малки обеми би наложило сложни административни проучвания, които отново биха довели до значителни разходи. В този контекст Комисията може да приеме, че пълното освобождаване от таксата, предоставено за разрешителните за водовземане за количество до 6 000 m^3 годишно, е обосновано от характера и общата структура на датската данъчна система и следователно не съдържа елемент на избирателност, поради което не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Наличие на държавни ресурси, приписване на отговорността и засягане на търговията и конкуренцията между държавите членки по отношение на определянето на тавана на таксата за обем до 25 000 m^3

(83) Останалите елементи, характеризиращи наличието на държавна помощ, посочени при откриването на официалната процедура по разследване, продължават да се съдържат в определянето на тавана на таксата за обем до 25 000 m^3: помощта е финансирана с държавни ресурси, тъй като държавата се лишава от средства, като определя таван за такса до определен обем вода; помощта поставя в по-благоприятно положение определени предприятия (тези, които притежават разрешителни за водовземане над 25 000 m^3); може да засегне търговията предвид размера на последните (вж. бележка под линия 20) и може да наруши конкуренцията (вж. бележка под линия 21), още повече че неплатените като такса суми е могло да бъдат използвани за други цели, свързани с икономическата дейност на бенефициерите.

(84) Тези констатации, и по-специално позоваването на законодателството, посочено в бележка под линия 21, лишават от смисъл съображението на датските органи относно тежестта за доказване (вж. съображение 39).

(85) За да бъде напълно завършено становището ѝ, Комисията допълва, че не може да приеме твърдението на датските органи, според което предприятията от другите държави членки не се облагат със същите такси като датските предприятия и че следователно е трудно да се определи как последните биха се ползвали от конкурентно предимство (вж. съображение 48). В действителност според съдебната практика на Съда „*при прилагането член 92, параграф 1* ([26]) *непременно трябва да се изхожда от съществуващото положение на конкуренция на общия пазар* ([27]) *преди спорната мярка да бъде предприета*“ ([28]). Следователно в разглеждания случай е целесъобразно да се посочи положението преди въвеждането на таксата, както и определянето едновременно с това на таван. В тази връзка трябва да се отбележи, че с въвеждането на таксата е било предоставено предимство под формата на определяне на таван (което фактически е равностойно на намаляване на таксата и не е съществувало преди нейното въвеждане) за бенефициери, които са били освободени от плащането на сума, която са могли да използват за финансиране на дейността си в конкуренция с другите оператори на пазара. Пак според съдебната практика в Договора се предвиждат условията за отстраняване на общите нарушения, произтичащи от различията в данъчните системи на отделните държави членки. Промяната на определен елемент от производствените разходи в един икономически сектор на дадена държава членка може да наруши съществуващото равновесие (т.е. в конкретния случай да предостави предимство на определени оператори спрямо други). Съдът е постановил, че обстоятелството, че дадена държава членка се опитва с едностранни мерки да доближи съществуващите условия на конкуренция в определен икономически сектор до преобладаващите условия в други държави членки, не следва да отнема характера на държавна помощ на тези мерки.

(86) След като беше доказано наличието на държавна помощ в определянето на таван за таксата, следва да се провери дали тази помощ може да се счита за съвместима с вътрешния пазар.

VII.2. **Съвместимост с вътрешния пазар на помощта, съдържаща се в определянето на таван на таксата за обем от 25 000 m^3**

(87) В предвидените от член 107, параграфи 2 и 3 от ДФЕС случаи някои мерки може като изключение да се считат за съвместими с вътрешния пазар.

(88) В разглеждания случай единствената дерогация, която може да се изтъкне, е съдържащата се в член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, която предвижда, че могат да се считат като съвместими с вътрешния пазар помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

([26]) Сега член 107, параграф 1 от ДФЕС.
([27]) Сега наричан вътрешен пазар.
([28]) Решение на Съда от 2 юли 1974 г. по дело C-173/73, Италианска република/Комисия, ECLI:EU:C:1974:71, точка 36.

(89) За да се приложи тази дерогация, разглежданата помощ, за която не е постъпило уведомление и която засяга средата в сектора на селското стопанство, трябва да се анализира с оглед на приложимите към момента на предоставянето ѝ правила ([29]), т.е. в конкретния случай с оглед на разпоредбите на Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г. ([30]).

(90) В точка 62 от тези насоки се посочва, че Комисията ще разследва мерките за помощ, които не са обхванати от разпоредбите на тези насоки, въз основа на Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда ([31]) (по-нататък наричани „Насоки за околната среда“).

(91) В Насоките за околната среда помощите под формата на данъчни облекчения или освобождавания от такси за околната среда, каквито са тези в разглеждания случай, са уредени с разпоредбите в точки 151, 154 и 155—159. В точка 13 от Насоките за околната среда данък околна среда се определя като данък, чието специфично данъчно основание се отнася до ясен отрицателен ефект върху околната среда или чрез който се цели облагане на определени дейности, стоки или услуги, така че разходите за опазване на околната среда да могат да бъдат включени в тяхната цена, и/или производителите и потребителите да се насочат към дейности, които повече опазват околната среда. Наложената в разглеждания случай такса отговаря на това определение, доколкото използването на водните ресурси може да представляват проблем за околната среда, ако той не се управлява добре (именно поради тази причина приходите от таксата са предназначени за изготвянето на регистър на ресурсите). Освен това определянето на таван за таксата следва да се разглежда като мярка, която води до намаляване на сумата, която при нормални условия е трябвало да се плати.

(92) В точка 151 от Насоките за околната среда се посочва, че помощта под формата на облекчения или на освобождаване от данъци във връзка с околната среда ще се счита за съвместима с вътрешния пазар, при условие че най-малкото косвено подобрява равнището на опазване на околната среда и че не подкопават преследваната от данъка обща цел.

(93) Дори Комисията да може да приеме изложеното в съображение 42 твърдение на датските органи, а именно че общият механизъм на събиране на таксата е трябвало да допринесе за подобряване на опазването на околната среда, като се увеличи тежестта на таксата върху най-големите потребители на питейна вода и като по този начин те бъдат принудени да намалят собственото си потребление, тя все пак счита, че в ограничената рамка на член 24б от кодифицирания закон (валиден в разглеждания случай, тъй като в цялостния механизъм за облагане с такса именно в този член се съдържа единственият елемент на помощ, чиято съвместимост с вътрешния пазар трябва да бъде оценявана) определянето на таван е можело да засегне общата цел, преследвана от таксата (събиране на достатъчно приходи за финансиране на регистъра на водните ресурси — вж. съображение 69), защото това определяне на таван вече не води до изместване на тежестта на таксата върху най-големите потребители на вода, а напротив — дава възможност на притежателите на разрешителни за водовземане за най-големи обеми да избегнат плащането на (значителна) част от таксата. След като обаче разпоредбите на член 24б от кодифицирания закон са само един елемент от механизма за облагане с таксата и след като според предоставените от датските органи факти (вж. съображение 34, трето тире) липсата на таван би довело до събиране на поне двойна сума за частта, която е трябвало да представлява предвидената в член 24б от кодифицирания закон такса, предназначена за финансирането на предвидените дейности по планиране, Комисията може да счита, че макар и да съдържа елемент на помощ, както беше доказано, самото определяне на таван не засяга неблагоприятно преследваната с таксата общ цел и че са спазени разпоредбите на точка 151 от Насоките за околната среда.

(94) В точка 154 от Насоките за околната среда в това отношение се посочва, че помощта под формата на облекчения или на освобождавания от данъци за околната среда, освен обхванатата от Директива 2003/96/ЕО на Съвета ([32]), се счита за съвместима с вътрешния пазар за период от 10 години, ако са изпълнени условията, посочени в точки 155 и 159.

(95) Както е посочено при откриването на официалната процедура по разследване, критерият за 10 години няма отношение към разглеждания случай. В действителност таксата е въведена през 2009 г., трябвало е да се събира само до 2017 г. и е била премахната на 31 декември 2011 г.

(96) В точка 155 от Насоките за околната среда в това отношение се посочва, че при анализа на данъчните схеми, които включват елементи на държавна помощ под формата на облекчения или на освобождаване от такъв данък, Комисията ще анализира по-специално необходимостта и пропорционалността на помощта и нейното въздействие на равнището на засегнатите отрасли.

([29]) Вж. точка 733 от Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г. (ОВ C 204, 1.7.2014 г., стр. 1).

([30]) ОВ C 319, 27.12.2006 г., стр. 1. Срокът им на действие беше продължен до 30 юни 2014 г. със съобщението на Комисията от 20 ноември 2013 г. (ОВ C 339, 20.11.2013 г., стр. 1).

([31]) ОВ C 82, 1.4.2008 г., стр. 1.

([32]) Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

(97) В точка 156 от Насоките за околната среда се уточнява, че за тази цел Комисията ще разчита на информацията, предоставена от държавите членки. Информацията следва да включва, от една страна, съответните отрасли или категории бенефициери, включени в облекченията/освобождаването, и от друга страна, положението на основните бенефициери във всеки засегнат отрасъл и как облагането с данъци може да спомогне за защита на околната среда. Освободените отрасли следва да бъдат надлежно описани и да бъде представен списък на най-големите бенефициери за всеки отрасъл. За всеки отрасъл следва да бъде представена информация за най-добрите техники на производство в ЕИП по отношение на намаляването на вредата за околната среда, за което е предназначен данъкът.

(98) Комисията установява, че повечето от посочените изисквания не са приложими по отношение на контекста, в който се вписва разглежданото определяне на таван. Дания е предоставила информация за бенефициерите, възползвали се от тавана, въз основа на вписаните в разрешителните за водовземане количества. От нея става ясно, че в сектора на първичното производство средният обхват от разрешителните за водовземане обем е бил около 35 600 m^3 през 2009 г., 36 300 m^3 през 2010 г. и 39 000 m^3 през 2011 г.; в сектора на преработка на селскостопански продукти средният размер е бил около 262 000 m^3 през 2009 г., 250 000 m^3 през 2010 г. и 217 000 m^3 през 2011 г. Дания е представила също и списък с няколко предприятия за преработка, които притежават разрешителни за най-голям обем водовземане, но не може непременно да се счита, че тези предприятия са най-големите бенефициери, възползвали се от тавана, тъй като той се прилага не в зависимост от потребения обем, а от този, който теоретично може да бъде добиван, което предполага че едно предприятие, което е потребявало малко количество в рамките на година, няма задължително да бъде на практика голям бенефициер, възползвал се от тавана, ако плаща таксата върху обема, който може да бъде добиван. Освен това проучването на най-добрите техники на производство в ЕИП по отношение на намаляването на вредата за околната среда също не може да се използва, като се има предвид, че общите споразумения, които уреждат ЕИП, не се прилагат в сектора на селското стопанство, и че в разглеждания случай не става въпрос нито за използване на техники, тъй като се касае за регистър на водните ресурси с цел по-доброто им управление, нито за намаляване на замърсяването, тъй като става въпрос за водовземане.

(99) В действителност единственият критерий от списъка в точка 156 от Насоките за околната среда, който реално може да се оценява, е как облагането с данъци може да спомогне за защита на околната среда.

(100) В това отношение Комисията установява, че самата такса може да спомогне за защитата на околната среда, като дава възможност за финансирането на регистър на водните ресурси с цел тяхното по-добро управление.

(101) Освен това, както е посочено в точка 157 от Насоките за околната среда, помощта под формата на облекчения или на освобождаване от данъци за околната среда трябва да бъде необходима и пропорционална

(102) В точка 158 от Насоките за околната среда се уточнява, че Комисията ще счита помощта за необходима, ако тя отговаря на следните кумулативни условия:

а) изборът на бенефициери трябва да се основава върху обективни и прозрачни критерии и помощта трябва да бъде отпускана по един и същ начин за всички конкуренти в една и съща област/съответен пазар, ако те се намират във фактически сходно положение;

б) данъкът за околната среда без намаляване би довел до съществено нарастване на производствения разход за всеки сектор или категория индивидуални бенефициери;

в) значителното нарастване на производствените разходи не може да бъде прехвърлено върху клиентите, без да доведе до големи намаления в продажбите; в това отношение държавите членки могат да представят предварителни разчети, по-специално на ценовата гъвкавост на изделията в засегнатия отрасъл на съответния географски пазар, както и ориентировъчни изчисления за загубата на продажби и/или намалени печалби за дружествата във въпросния отрасъл/категория.

(103) В точка 159 от Насоките за околната среда се уточнява, че Комисията ще счита помощта за пропорционална, ако тя отговаря на едно от следните условия:

а) схемата излага критериите, гарантиращи, че всеки отделен бенефициер заплаща дял от националното данъчно равнище, което е много близко до изпълнението по отношение на околната среда на всеки отделен бенефициер във връзка с най-добрата техника на изпълнение в ЕИП; по схемата за помощта всяко предприятие, което използва най-добрата производствена техника, се ползва максимално от облекчение, съответстващо на увеличението в производствените разходи от данъка при използването на най-добрата производствена техника, и което не може да бъде прехвърлено на потребителите; всяко предприятие с по-лошо изпълнение по отношение на околната среда се ползва от по-ниско намаление, съответно на неговите показатели за околната среда;

б) бенефициерите на помощта трябва да заплатят минимум 20 % от националния данък, освен ако няма основание за по-нисък данък с оглед ограничено изкривяване на конкуренцията.

в) облекченията или освобождаванията подлежат на условието за сключени споразумения между държавите членки и получаващите предприятия или обединения на предприятия, където предприятията или обединенията на предприятия поемат ангажимент за постигане на цели, свързани със защитата на околната среда, които имат същия ефект, както когато се приложи буква а) или б) от настоящата точка или минималното данъчно равнище на Общността. Тези споразумения или ангажименти могат по-специално да се отнасят до намаляване на енергийното потребление или на емисиите или до всяка друга екологична мярка и трябва да отговарят на следните условия:

i) съществената част на споразуменията трябва да се договаря от всяка държава членка и трябва по-специално да уточни целите и да фиксира период от време за постигане на целите;

ii) държавите членки трябва да осигурят независим и навременен мониторинг на ангажиментите, сключени в тези споразумения;

iii) тези споразумения трябва да бъдат ревизирани периодично в светлината на технологичния и друг напредък и да предвиждат ефективни наказателни разпоредби, приложими в случаите, когато не са изпълнени ангажиментите.

(104) По отношение на точка 158, буква а) от Насоките за околната среда Комисията уточнява в отговор на мнението на датските органи, които не разбират защо тя се интересува от предприятията от другите държави членки, които не се ползват от същото предимство като датските, които плащат намалена такса или са освободени от нея, че определянето на таван за таксата, прилагана към фактор за селскостопанското производство (водата), дава възможност на бенефициерите да избегнат плащането на сума, която могат да използват за производството на продукти, които се продават и в други държави членки, което може да създаде нарушаване на конкуренцията. Освен това тази реализирана икономия им позволява да подобрят производствените си разходи, което в крайна сметка може да наруши търговията на селскостопански продукти, които са от значение на европейско и световно равнище. В посоченото от датските органи решение C 30/2009 (вж. съображение 44) се следва същата логика, тъй като в точка 35 се подчертава, че освобождаването от такса, предоставено за съответния продукт (цимент), нарушава или застрашава да наруши конкуренцията на пазарите, на които въпросният продукт се конкурира с други, и може да засегне търговията между държавите членки, тъй като циментът се търгува на европейско и на световно равнище. Тези съображения, които са свързани по-скоро с доказването на наличието на помощ, отколкото на нейната съвместимост, не възпрепятстват обаче Комисията да установи, че изборът на бенефициерите се основава на обективен и прозрачен критерий, а именно притежаването на разрешително за водовземане за обем над 25 000 m^3, тай като се прилага за всички притежатели на такова разрешително, т.е. такива, които се намират в идентично фактическо положение.

(105) Що се отнася до точка 158, буква б) от Насоките за околната среда, Комисията може да приеме гледната точка на датските органи, според която нарастването на производствените разходи, което би настъпило в сектора на първичното производство при плащането на пълната такса (от около 4 до 7,7 % — вж. съображение 45), може да се счита за значително с оглед на нарастването, което вече беше прието за значително в една друга преписка. Тези съображения не може обаче да се приложат за определянето на тавана от 25 000 m^3, тъй като според признанието на датските органи липсата му би довела до нарастване на производствените разходи само с 1,25 до 2,20 %, което поставя увеличението на далеч по-ниско ниво от приетото за значително по преписка № 327/08, посочена от датските органи. Освен това не може да се приеме твърдението на последните относно необходимостта от свързване на критерия за значителното нарастване на производствените разходи и критерия за спада в продажбите поради факта на прехвърляне на това нарастване върху клиентите, тъй като в точка 158 от Насоките за околната среда ясно се посочва, че трябва да е изпълнено всяко от условията в нея (избор на бенефициерите въз основа на обективни критерии, значителното нарастване на производствените разходи при липсата на намаляване на таксата и спад в продажбите в случай на прехвърляне на това нарастване върху клиентите), като в никакъв случай не може да се счита, че изтъкнатата от датските органи невъзможност нарастването да се прехвърли върху клиентите (вж. съображения 45 и 102) позволява да се определи дали нарастването на производствените разходи е значително или не.

(106) Що се отнася до точка 158, буква в) от Насоките за околната среда Комисията установява, че датските органи не са представили посочените в тази точка предварителни разчети. Тези данни обаче, в много по-голяма степен в сравнение с твърденията на датските органи, биха могли да дадат възможност да се определи дали прехвърлянето на нарастването на производствените разходи върху клиентите действително би довело до спад в продажбите, дори и нарастването да не е значително (вж. предходното съображение). Твърдението за намаляване на водовземането в случай на плащане на цялата такса (вж. съображение 46) не може да се счита за валидно, тъй като таксата се прилага за теоретично ниво на потребление (вписаното в разрешителното количество), а не върху действителното потребление в стопанството. Освен това, тъй като самите датски органи посочват, че цените са определени на равнище, което е различно от стопанството, невъзможността за първичния производител да прехвърли нарастването на производствените разходи на това равнище не може да се приеме като подходящ аргумент за доказване на спазването на критерия, според който значителното нарастване на производствените разходи не може да се прехвърли върху клиентите, без да доведе до значителен спад в продажбите.

(107) Всички тези съображения сочат, че на равнището на първичното производство датските органи не могат да докажат, че са спазени всички критерии от точка 158 от Насоките за околната среда, които трябва да са изпълнени, за да се счита помощта за необходима. Що се отнася до сектора за преработка на селскостопански продукти, след като вече установи, че намаляването с две трети на таксата не съдържа елемент на държавна помощ, Комисията трябва да прецени също и дали определянето на таван за таксата изпълнява съответните условия от Насоките за околната среда. В тази връзка тя подчертава, че твърденията от съображения 90—100 са валидни и за предприятията за преработка на селскостопански продукти. Комисията отбелязва, че самите датски органи са признали, че не са в състояние да докажат спазването във всички случаи на критерия за необходимост, определен в точка 158 от Насоките за околната среда (вж. съображение 50), и че предоставените от датските органи данни с нищо не променят това тяхно заключение, тъй като тези цифри (всъщност еквивалентът на безвъзмездна помощ на получената помощ) не дават възможност да се определи дали данъкът за околната среда без намаление (в разглеждания случай без таван) води до значително нарастване на производствените разходи в сектора на преработка на селскостопански продукти.

(108) Що се отнася до точка 159, буква а) от Насоките за околната среда Комисията счита, че критерият за сравняване с най-добрата техника на изпълнение в ЕИП не може да се използва в разглеждания случай, като се има предвид, че както вече беше посочено в съображение 98, общите споразумения, които уреждат ЕИП, не се прилагат в сектора на селското стопанство, и че в разглеждания случай не става въпрос нито за използване на техники, тъй като се касае за изготвяне на регистър на водните ресурси с цел по-доброто им управление, нито за намаляване на замърсяването, тъй като става въпрос за водовземане.

(109) По отношение на точка 159, буква б) от насоките за околната среда Комисията констатира, че самите датски органи признават, че определени предприятия са могли да не плащат минимум 20 % от таксата. Твърдението на датските органи, че Комисията следва да се основава на средни стойности, не е приемливо, тъй като единственото изключение, предвидено в текста на точка 159, буква б), от принципа на плащане на 20 % от националния данък е наличието на ограничено нарушаване на конкуренцията, а използването на средни стойности в никакъв случай не може само по себе си да докаже ограничения характер на дадено нарушение на конкуренцията.

(110) И накрая, във връзка с точка 159, буква в) от Насоките за околната среда датските органи не са предоставили никаква информация, доказваща наличието на споразумения, насочени към изпълнението на ангажименти, свързани с околната среда.

(111) Предвид изложените в съображения 89—109 факти Комисията не може да направи заключение, че са спазени всички съответни условия от Насоките за околната среда, нито следователно да оттегли изразените от нея съмнения при откриването на официалната процедура по разследване.

(112) Що се отнася до направеното от датските органи позоваване на временната рамка за помощ при криза, в първоначалната рамка, прилагана от 17 декември 2008 г., Комисията на първо място е счела за необходимо да се разреши временно предоставянето на ограничен размер на помощ, попадаща в обхвата на член 87, параграф 1 от ДФЕС (тъй като превишава прага *de minimis*), като я обявява съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, при условие че са спазени всички от следните условия:

а) помощта не надхвърля паричен еквивалент от 500 000 EUR на предприятие; всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, тоест преди облагането с данъци или други такси; когато помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездна помощ, за размер на помощта се приема еквивалентът на безвъзмездна помощ;

б) помощта се отпуска под формата на схема;

в) помощта се отпуска само на предприятия, които не са били в затруднение към 1 юли 2008 г. (изразът „предприятие в затруднение“ за големите предприятия означава предприятие съгласно определението в точка 2.1 от Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение ([33]), а за МСП — както е определено в член 1, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията ([34])); тя може да се отпуска на предприятия, които не са били в затруднение към тази дата, но са изпаднали в затруднение след това в резултат от световната финансова и икономическа криза;

г) схемата за помощ не се прилага за предприятия от сектора на рибарството;

д) помощта не е помощ за износ или помощ, с която се дава предимство на местните стоки пред вносните;

([33]) ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.
([34]) Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията от 6 август 2008 г. относно деклариране на някои категории помощи за съвместими с общия пазар в приложение на членове 87 и 88 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване) (ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 3).

е) помощта може да се отпуска не по-късно от 31 декември 2010 г.;

ж) преди предоставянето на такава помощ държавата членка получава от съответното предприятие декларация в писмена или електронна форма, относно получаването през текущата бюджетна година на друга помощ *de minimis* и помощ в съответствие с настоящата мярка и проверява, че помощта няма да доведе до повишение на общия размер помощ, получена от предприятието в периода от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г., до равнище, надхвърлящо тавана от 500 000 EUR;

з) схемата за помощ не се прилага за предприятия, занимаващи се с първично производство на селскостопански продукти, както са определени в член 2, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията ([35]); тя може да се прилага за предприятия, извършващи дейност в областта на преработката и търговията на селскостопански продукти, както са определени в член 2, параграфи 3 и 4 от същия регламент, освен ако размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на такива продукти, закупени от първични производители или пуснати на пазара от съответните предприятия, или ако помощта зависи от това дали частично или изцяло е отпусната на първичните производители;

(113) Към тези условия е добавено и друго, съгласно което предвидените в рамката мерки не могат да бъдат кумулирани с помощта, попадаща в обхвата на регламента *de minimis*, за същите допустими разходи. Ако предприятието вече е получило помощ *de minimis* преди влизането в сила на временната рамка, сборът от получената помощ в рамките на посочения в предходното съображение обхват и получената помощ *de minimis* не трябва да надхвърля 500 000 EUR между 1 януари 2008 г. и 31 декември 2010 г.

(114) Считано от 28 октомври 2009 г., временната рамка за помощ при криза е разширена, за да се обхване и първичното селскостопанско производство ([36]). Преди предоставянето на такава помощ държавата членка е трябвало да получава от съответното предприятие декларация в писмена или електронна форма относно получаването през текущата бюджетна година на друга помощ *de minimis* и помощ в съответствие с тази мярка и да проверява дали помощта няма да доведе до повишение на общия размер помощ, получена от предприятието в периода от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2010 г., до равнище, надхвърлящо тавана от 15 000 EUR. Размерът на помощта, предоставена на предприятията, занимаващи се с първично производство на селскостопански продукти, не може да бъде определен въз основа на цената или количеството на пуснатите на пазара продукти. Предвидените в рамката мерки не могат да бъдат кумулирани с помощта, попадаща в обхвата на регламента *de minimis*, за същите допустими разходи. Ако предприятието вече е получило помощ *de minimis* за дейност по първично производство на селскостопански продукти преди влизането в сила на временната рамка, сборът от получената помощ в рамките на предвидения за първичното производство на селскостопански продукти обхват и получената помощ *de minimis* не трябва да надхвърля 15 000 EUR между 1 януари 2008 г. и 31 декември 2010 г.

(115) Разширената и за първичното производство на селскостопански продукти временна рамка е продължена до 31 декември 2011 г. За да се ползва от разпоредбите по нея, бенефициерът е трябвало не само да отговаря на условията, посочени в съображения 112 (с изключение на посоченото в буква з), 113 и 114, но също и да е представено пълно заявление в рамките на национална схема за помощ, одобрена от Комисията не по-късно от 31 декември 2010 г. съгласно временната рамка (не по-късно от 31 март 2011 г. за предприятията, занимаващи се с първично производство на селскостопански продукти). Освен това държавата членка е трябвало да уведоми за националната схема за помощ, с която се разрешава предоставянето на помощ след 31 декември 2010 г., а Комисията да даде разрешение съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.

(116) С оглед на предоставената от датските органи информация в рамките на официалната процедура по разследване Комисията не може да направи заключение, че са били спазени всички условия от временната рамка за помощ при криза, поради следните причини:

а) между 17 декември 2008 г. и 28 октомври 2009 г. рамката не се е прилагала за сектора на първичното производство на селскостопански продукти; следователно не може да се прави позоваване на нея, за да се обоснове съвместимостта на освобождаването от такса, предоставено в този сектор;

б) предоставената от датските органи информация не дава възможност също така и да се установи спазване на критерия за изключване на предприятията в затруднено положение;

в) нищо в тази информация не сочи, че е бил спазен критерият за изпращане на декларацията относно вече получената помощ по схема *de minimis* или съгласно временната рамка, посочена в съображение 107;

([35]) Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията от 15 декември 2006г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към държавната помощ за малки и средни предприятия, осъществяващи дейност в производството на селскостопански продукти и за изменение на Регламент (ЕО) № 70/2001 (ОВ L 358, 16.12.2006 г., стр. 3).

([36]) Определен е таван за помощта от 15 000 EUR за едно предприятие.

г) при липсата на декларации е невъзможно да се провери спазването на определения в рамката таван в случай на натрупване заедно с помощ *de minimis*, независимо какъв е еквивалентът на безвъзмездна помощ на освобождаването, още повече че контролът на спазването на таваните за помощ *de minimis* (вж. по-специално съображение 63) също е спорен;

д) за да може да се ползва от помощ през 2011 г. съгласно временната рамка за помощ при криза, бенефициерът е трябвало да е представил пълно заявление по национална схема за помощ, одобрена от Комисията не по-късно от 31 декември 2010 г. (или 31 март 2011 г. за първичното производство на селскостопански продукти), а за схемата, с която се разрешава предоставянето на помощ през 2011 г., е трябвало да бъде уведомена Комисията и тя да я е одобрила; датските органи обаче сами признават, че по онова време не са се възползвали от възможностите, предлагани от временната рамка за помощ при криза.

(117) Следователно неспазването на условията от временната рамка за помощ при криза не се състои единствено в липсата на уведомяването за помощ, както посочват датските органи (вж. съображение 53).

(118) Предвид тези съображения не може да се счита, че определянето на таван за таксата за обем на водовземане от 25 000 m³ може да се ползва от дерогация съгласно Договора (дерогация, която при всички случаи би била тази, предвидена в член 107, параграф 3, буква б), а не тази от член 107, параграф 3, буква в), въз основа на разпоредбите на временната рамка).

Други аргументи на датските органи

(119) Въпросът за оправданите правни очаквания на бенефициерите (вж. съображение 58) по никакъв начин не може да повлияе на оценката на съвместимостта с вътрешния пазар на определянето на таван. Датските органи са били длъжни да получат одобрението на Комисията преди да приведат в действие схемата. Липсата на аналогична такса в другите държави членки (вж. съображение 58) не е пречка бенефициерите, възползвали се от тавана, да са получили предимство. Това предимство им е давало най-общо възможност да разполагат с допълнителни средства, за да осъществяват дейността си на пазар, който е изложен на конкуренция. Фактът, че никой не се е оплакал от наличието на системата за облагане с такса по никакъв начин не означава, че определянето на таван не съдържа елемент на държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар.

VIII. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(120) Комисията стигна до заключението, че намаляването с две трети на размера на таксата, която трябва да се заплаща съгласно предвиденото в член 24б от кодифицирания закон, не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тъй като бенефициерите не се ползват от предимство спрямо тези, които плащат пълната такса съгласно член 24а от кодифицирания закон, и че пълното освобождаване, предвидено в член 24в от кодифицирания закон, не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС поради причини, свързани с доброто административно управление на системата за облагане с такса (твърде ниски суми за събиране).

(121) За разлика от това Комисията установява, че определянето на таван за таксата за обем вода от 25 000 m³, предвидено в член 24б от кодифицирания закон, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, и че Дания е привела незаконно в действие този таван в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС. Направеният анализ показва, че съдържащата се в определянето на този таван помощ не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, тъй като датските органи не са успели да докажат необходимостта и пропорционалността на определянето на таван за таксата за обем вода от 25 000 m³, нито спазването на всички условия от временната рамка за помощ при криза. Следователно Комисията не може да оттегли изразените съмнения при откриването на официалната процедура по разследване и единственото заключение, което може да направи, е, че помощта е несъвместима с вътрешния пазар.

IX. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

(122) Спорната мярка е била изпълнена, без преди това Комисията да е уведомена съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС. Следователно тя представлява неправомерна помощ.

(123) Съгласно член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2015/1589, когато е взето отрицателно решение в случай с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера (в разглеждания случай — тези, които са се възползвали от определянето на таван за таксата за обем вода от 25 000 m³).

(124) Датските органи са привели различни аргументи (вж. съображения 55—59), за да оспорят принципа на възстановяването. Комисията не може да ги приеме.

(125) В действителност въпросът не е дали нарушаването на конкуренцията е минимално (вж. съображение 55), а дали има такова. От момента, в който има такова нарушаване, то трябва да бъде прекратено, т.е. да се възстановят условията на конкуренция, които са съществували преди предоставянето на помощта. Самият Съд е определил принципа, според който целта на възстановяването е именно да се възстановят условията на пазара, които са съществували преди предоставянето на помощта. Освен това той е постановил, че възстановяването е само логичното следствие от неправомерността ([37]) на помощта и следователно то не може да се счита за непропорционално спрямо разпоредбите на Договора във връзка с държавната помощ ([38]), за разлика от това, което твърдят датските органи. От своя страна твърдението за липса на предимство спрямо конкурентите (вж. съображение 57) се оборва от становищата относно наличието на предимство (вж. съображение 64) и възможното използване на неплатената от бенефициерите сума (вж. съображения 85 и 119). И накрая, датските органи не могат да претендират, че възстановяването би създало нарушаване на конкуренцията спрямо тези, които черпят повърхностни води. Всъщност прилагането на таксата е ограничено до черпенето на подземни води и не засяга това на повърхностни води.

(126) Що се отнася до въпроса за оправданите правни очаквания, посочени в съображение 58, Комисията вече отхвърли аргумента на датските органи, според който голямата част от потенциалните бенефициери наистина не са могли да очакват режимът да им предостави предимство в контекста на конкурентното право, тъй като няма аналогични такси в други държави членки (вж. съображение 119). След като датските органи повдигат въпроса за оправданите правни очаквания и тъй като последните са свързани с правомерността на помощта, Комисията припомня, че според съдебната практика бенефициерите на дадена помощ по принцип могат да имат оправдани правни очаквания за нейната правомерност само ако тя е предоставена при спазване на процедурата, предвидена в член 88 от Договора за ЕО (вече член 108 от ДФЕС), и добросъвестният икономически оператор обикновено трябва да е в състояние да се увери, че въпросната процедура е спазена. По-специално, когато една помощ е приведена в изпълнение без предварително уведомяване на Комисията „… поради което помощта е неправомерна съгласно член 88, параграф 3 ЕО, тогава получателят на помощта не може да има оправдани правни очаквания относно правомерността на нейното отпускане“ ([39]).

(127) Следователно независимо от мнението си Дания трябва да предприеме всички необходими мерки за възстановяване от бенефициерите на предоставената несъвместима помощ. В разглеждания случай ще става дума за разликата между размера на таксата, която би трябвало да се плати въз основа на вписаното в разрешителното за водовземане количество, и сумата, която е била платена за обем на водовземане от 25 000 m^3.

(128) Съгласно разпоредбите на параграф 42 от Известието на Комисията „Към ефективно прилагане на решенията на Комисията, разпореждащи на държавите членки да възстановят неправомерна и несъвместима държавна помощ“ ([40]) Дания разполага със срок от четири месеца след уведомяване за настоящото решение, в който то трябва да бъде изпълнено. Помощта, която трябва да се възстанови, се увеличава с натрупаните лихви съгласно Регламент (ЕО) № 794/2004 ([41]).

(129) Настоящото решение трябва да бъде изпълнено незабавно, като не се включва помощта, която към момента на предоставянето ѝ е отговаряла на всички условия, определени в Регламента за помощ *de minimis*, приложими съгласно член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ([42]),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Намаляването с две трети на таксата, въведена с член 24 от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г., предвидено в член 24б от същия закон, не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

([37]) Решение от 10 юни 1993 г. по дело C-183/91, Комисия/Гърция, точка 16, ECLI:EU:C:1993:233.
([38]) Решение от 4 април 1995 г. по дело C-348/93, Комисия/Италия, точка 27, ECLI:EU:C:1995:95.
([39]) Решение от 22 април 2016 г. по съединени дела T-50/06 RENV II и T-69/06 RENV II, ECLI:EU:T:2016:227, точка 230.
([40]) ОВ C 272, 15.11.2007 г., стр. 4.
([41]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).
([42]) Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

Член 2

Определянето на таван на таксата за обем от 25 000 m³ по силата на член 24б от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г., представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 3

Помощта, която се съдържа в освобождаването от такса, предвидено в член 24в от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г. за разрешителните за водовземане до 6 000 m³, не съдържа елемент на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 4

Помощта, която се съдържа в определянето на таван на таксата за обем от 25 000 m³ съгласно член 24б от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г., е приведена в действие от Дания неправомерно в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз и представлява държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 5

Помощта, която се съдържа в определянето на таван на таксата за обем от 25 000 m³ съгласно член 24б от кодифицирания закон № 935 от 24 септември 2009 г., не представлява държавна помощ, ако към момента на предоставянето ѝ изпълнява условията, определени в някой от регламентите, приети съгласно член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98, приложими към момента на предоставяне на помощта.

Член 6

1. Дания трябва да възстанови от бенефициерите посочената в член 4 помощ.

2. Сумите, които трябва да бъдат възстановени, включват лихви, считано от датата, на която помощта е била предоставена на бенефициерите, до датата на действителното им възстановяване.

3. Лихвите се изчисляват с натрупване съгласно глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004.

Член 7

Възстановяването на посочената в член 4 помощ е незабавно и ефективно.

Дания гарантира изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца след датата на уведомяването за него.

Член 8

1. До два месеца след уведомяване за настоящото решение Дания изпраща следната информация:

а) списък на бенефициерите, които са получили посочената в член 4 помощ, и общата сума, получена от всеки от тях;

б) общата сума (главница и лихва), която трябва да бъде възстановена от всеки бенефициер, който е получил помощ, която не може да бъде обхванатa от правилото за помощ *de minimis*;

в) подробно описание на вече предприетите и на планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

г) документи, доказващи, че на бенефициерите е наредено да възстановят помощта.

2. Дания редовно информира Комисията за напредъка по националните мерки, предприети за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 4. При искане от страна на Комисията Дания незабавно предоставя информация за вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно сумите на помощта и лихвите, които вече са възстановени от бенефициерите.

Член 9

Адресат на настоящото решение е Кралство Дания.

Съставено в Брюксел на 16 октомври 2017 година.

За Комисията

Phil HOGAN

Член на Комисията